

Incipit postilla magistri Nicolai de lyra sup libru trenoz qui apud hebreos vocat cynoth. i. lamentationes cu additionib pauli epi burgn.

Quomodo sedet. In pcedtib b libri pro pbetavit hieremias destructoz hierusalē

Incipit treni. i. lamentationes hieremie q cynoth hebraice inscribunt. Aleph. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. Facta est quasi vidua dñs gē

Incipit treni. i. lamentationes hieremie q cynoth hebraice inscribunt. Aleph.

Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. Facta est quasi vidua dñs gē riu: pnceps puinciaz facta est sub tributo. Beth. Ploras ploravit in nocte: et lachryme ei in maxillis eius.

Incipit postilla magistri Nicolai de lyra sup libru trenoz qui apud hebreos vocat cynoth. i. lamentationes cu additionib pauli epi burgn. Quomodo sedet. In pcedtib b libri pro pbetavit hieremias destructoz hierusalē. Incipit treni. i. lamentationes hieremie q cynoth hebraice inscribunt. Aleph. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. Facta est quasi vidua dñs gē riu: pnceps puinciaz facta est sub tributo. Beth. Ploras ploravit in nocte: et lachryme ei in maxillis eius. Non ē q solet ea: ex oibus char ei. Des amici ei spreuerit eas: et facti sūt ei inimici

Quomodo sedet sola. i. habitatoribus suis priuata. Ciuitas plena populo. anteq̄ esset destructa. Facta est q̄si vidua. i. dignitate regni et sacerdotij orbata. Domina gentium. i. que fuit domina gentiū, maxime tpe dauid et salomonis qui multas gentes alienigenas sibi subiecerunt vt babe. ii. Reg. xiiij. et ad idē pertinet quod subditur.

Incipit treni. i. lamentationes hieremie q cynoth hebraice inscribunt. Aleph. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. Facta est quasi vidua dñs gē riu: pnceps puinciaz facta est sub tributo. Beth. Ploras ploravit in nocte: et lachryme ei in maxillis eius. Non ē q solet ea: ex oibus char ei. Des amici ei spreuerit eas: et facti sūt ei inimici

Incipit treni. i. lamentationes hieremie q cynoth hebraice inscribunt. Aleph. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. Facta est quasi vidua dñs gē riu: pnceps puinciaz facta est sub tributo. Beth. Ploras ploravit in nocte: et lachryme ei in maxillis eius.

Incipit treni. i. lamentationes hieremie q cynoth hebraice inscribunt. Aleph. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. Facta est quasi vidua dñs gē riu: pnceps puinciaz facta est sub tributo. Beth. Ploras ploravit in nocte: et lachryme ei in maxillis eius.

Incipit treni. i. lamentationes hieremie q cynoth hebraice inscribunt. Aleph. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. Facta est quasi vidua dñs gē riu: pnceps puinciaz facta est sub tributo. Beth. Ploras ploravit in nocte: et lachryme ei in maxillis eius. Non ē q solet ea: ex oibus char ei. Des amici ei spreuerit eas: et facti sūt ei inimici. Et lachryme eius in maxillis ei p bog designatur p̄tinuatio et diuturnitas fletus. Non est qui consoletur etc. qui populi iudeis confederati vt egypti et syri et alij in necessitate eaz reliquerunt: et nō solū reliquerunt sed etiam chaldeis eorum aduersarijs fauerunt: ideo subditur. Omnes amici ei etc. Migravit iudas ppter afflictōem et multitudinē seruitutis. sicut enim fuit dictum capitulo precedenti illos transfulerunt chaldei qui propter robur corporis vel industriam artis poterant eis seruire. alios dimittētes p̄ cultura terre. Habitauit inter gentes. populus ierusalē babilonem ductus. Nec inuenit requiem. qz laboribus duris affligebatur. Omnes persecutores ei apprederunt eam. i. hierusalem. Inter angustias. s. famis et mortalitatis que preualuerant in ciuitate quādo fuit capta: vt dictum est supra. Rabi salomon exponit. Inter angustias scilicet viarum vbi capiebantur fugientes: qz non potuerat diuertere. Aie syon. Dic conuertit se ad lamentandum templi destructioez: quod erat in monte syon cum dicitur. Aie syon. scilicet per quas populus veniebat ad templum de locis exterioribus. Augent. hoc dicitur metaphouice: sicut dicebatur gaudere in populi multitudine. vnde in hebreo habetur. Aie syon berbose. quia nullus transibat p̄ eas. Et q non sint qui veniant ad solennitatem. id est ad solennitates: quia ponitur singulare pro plurali sicut frequenter fit in scriptura veteris ac noui testamenti. ter. ij. in anno debebat populus comparere in templo scilicet in paschate: penthecoste: et festo tabernaculorum. Et dicitur. sed destructo templo et populo captiuato nullus veniebat. Omnes porte eius destructe. quia a chaldeis incense: vt dictus est supra. Sacerdotes eius gementes. quia aliqui fuerunt occisi: et ceteri in captiuitate ducti. Virgines eius squalide. i. deformatę ex fame et labore. Et ipsa oppressa amaritudine. i. non potēs inde resurgere: sicut q̄ oppressus ē importabili pondere. Facti sunt hostes ei in capite. quia ante erāt in cauda. Inimici eius locupletati sunt de bonis q̄ erant in hierusalem et iudea: quia tamen hoc factū est ex diuina iusticia: subditur. Quia dñs locutus est sup eam etc. Paruuli eius. qui s̄m leges belli non debebant occidi. Ducti sunt in captiuitates. vt crescentes ser-

direxerunt chaldeis. Ante faciem tribulantis. i. ducentis eos ad tribulationem: illi enim qui ducunt captivos faciunt colere ante se et non post. Et egressus est a filia syon. i. a iherosolyma quod dicitur filia syon eo quod civitas protegatur a templo et regia domo que erant in monte syon sicut filia protegitur a matre.

Omnia decor et regnum et sacerdotium: id sequitur. Facti sunt principes eius velut arietes insensati.

Non inveniunt pasqua fame afflicti. Et abi erunt absque fortitudine. non potentes in alio resistere.

Ante faciem subsequetur. i. in captivitate ducentis.

Recordata est iherosolyma die afflictionis sue. et sua consideras quod illa afflictio merito sibi venerat propter peccata sua preterita.

Quoniam desiderabilium suorum in die iuniorum descensionibus sibi facti advoctum.

Quae habuerat a diebus antiquis. i. a tempore moysi quo deus pavit populum illum cibo celesti. xl. annis: et multa alia beneficia protulit ei. Cum caderet populus eius in manum hostili. eadem est enim scia priorum et id unum oppositorum aliud ad memoriam reducit. et etiam magis apparere facit: quod opposita iuxta se posita magis elucescunt. Vide runt eam hostes. apta est exultata.

Et veri sabbata eius. i. cultum dei israel: reputates quod saluare non poterat populum illum: sed hoc remouet propheta dicens. Peccatum peccauit iherosolyma. i. peccatis peccata accumulauit. Propterea instabilis facta est. non potens resistere aduersariis propter dei sui offensam: non propter eius impotentiam.

Omnia que glorificauit eam. tempore sue prosperitatis. Spreuerunt illam. tempore aduersitatis.

Quia vide. ignis eius. i. destructio et captiuitatem. Ipsa autem gemens. sub onere importabili. Et conuersa est retrosum. i. in confusionem a statu honorabili.

Sordes eius in pedibus eius. in hebreo habetur. In oris eius loquitur de ea sicut de muliere patiente menstrua: cuius in mundicia descendit ad inferiora: ita quod fedant ore vestimenta interioris pedes tangentes. et per hoc designat immundicia idolatrie abundans in iherosolyma: propter quam fuit destructa.

Nec est recordata finis sui. i. excecata vicium non cogitabat punitiones super se finalis venturam: ideo subditur.

Deposita est vehementer. ab omni honore et consolatione: ideo in persona eius orat propheta dicens. Vide domine. Danum suam misit hostis. i. populus ammonitarum: et moabitum: ut dicitur Ra. sa.

Ad omnia desiderabilia eius. i. ad libros legis de quibus dicitur ps. xviii. desiderata

iniquitatum eius. Paruuli eius ducti sunt in captiuitate: ante faciem tribulantis. Au. Et egressus est a filia syon: omnis deus eius. Facti sunt principes eius velut arietes non inuenientes pasqua: et abi erunt absque fortitudine ante faciem subsequetur. Recordata est iherosolyma die afflictionis sue: et paruitatibus omnium desiderabilium suorum quae habuerat a diebus antiquis cum caderet populus eius in manu hostili: et non esset auxiliator. Videant eam hostes et deriserunt sabbata eius. Beth. Peccatum peccauit iherosolyma propterea instabilis facta est. Omnes que glorificabant eam spreuerunt illam quia viderunt ignominiam eius ipsa autem gemens et conuersa est retrosum. Teth. Sordes eius in pedibus eius: nec recordata est finis sui. Deposita est vehementer: non habes consolatores. Vide domine afflictionem meam quam erectus est inimicus. Joth. Danum suam misit hostis ad omnia desiderabilia eius: quia vidit gates ingressas factuarius

bilis super aurum et lapidem preciosum multum dicitur. Ra. sa. quod chaldeis curantibus ad aurum et argentum in destructio ne iherosolyma: isti magis voluerunt currere ad oburendum libros legis: eo quod scribitur Deu. xliii. ammonites et moabites non intrabunt in ecclesiam domini in eternum: id subditur

suum de quibus preceperas ne intrarent in ecclesiam tuam. Aph. Dis populus eius gemens et querens panem. Bederunt preciosa queque pro cibo ad refocillandam animam. Vide domine considera: quam facta sum vilis. Lamech. Vos omnes que transitis per viam attendite et videte: si est dolor sicut dolor meus. Quoniam vindemiauit me ut locutus est dominus: in die ire furoris sui. Dem. Be excelsio misit ignem in ossibus meis: et erudiuit me. Expandit rhete pedibus meis: peruertit me retrosum. Posuit me desolatam: tota die merore perfecta. Nun. Vigilauit iugum iniquitatum meorum in manu eius conuolutesse et impositum collo meo. In firmata est virtus mea: dedit me dominus in manu de qua non poterit surgere. Samech. Abstulit omnes magnificos meos domine de medio mei: vocauit aduersum me tempus: ut contereret electos meos. Torcular calcavit domine virginem filiam iuda. Syn

Quia vi. gemens ammonites et moabitas. Et in gressus factus. tuum. ubi lex fuerat batur et potissimum in latere archae. Deu. xxxi. Dis populus eius gemens pro antiquitate famis que prevaluit in iherosolyma obsessa a chaldeis: ut habetur ps. lxxviii. Bederunt preciosa queque pro cibo. illi qui erant diuites.

Ad refocillandam animam. id est mitigandum famem: et non ad satisfationem: id est in persona eius orat propheta dicens.

Vide domine afflictiones meas. Et considera releuando eam in vos. Dic inducit propheta alios ad compassionem dicens. Vos omnes que transitis per viam. prope iherosolymam destructam. Attendite et videte. pro passionem.

Quoniam vindemiauit me. id est locutus de iherosolyma pro modo vince.

clausura est dissipata: et fructus collectus. quia muri iherosolyma erant dissipati: et omnia bona asportata. De excelsio misit ignem in ossibus meis. id est in templo et regis fortalicio: et in ceteris de quorum fortitudine confidebat populus: sicut ossa sunt robur corporis: et omnia ista fuerunt combusta a chaldeis: vnde dictum fuit ps. lii. Et erudiuit me. quia veratio dat intellectum. In hebreo habetur. Et separauit me. id est membrati lacerauit. Et expandit rhete pedibus meis. id est permisit expandi: et vocat hic rhete receptio falsorum prophetarum: que fuit populo causa ruine: ut frequenter dictum est ps. Auert me retro: id est a statu honorabili ad confusibilem. Vigilauit iugum iniquitatum meorum in manu eius. id est dominus: quia vigilanter et solcite induxit penam pro iniquitatibus meis: propter hoc in persona eius dicitur in principio libri de destructio populi loquens. Vigilabo ego super verbo meo ut faciam illud. Conuolutesse iniquitates mee. Et impositum collo meo. sicut fardellus imponit latroni depreheso. Infirmata est virtus mea. deo me deserente. Dedit me in manu. id est chaldeorum. De qua non poterit surgere. virtute propria: sed tantum diuina. Abstulit omnes magnificos meos. reges et principes populi

Trenoz

2 sacerdotes. **C**locavit aduersus me tps. afflictionis et destructiois. **D** Torcular calcavit dñs rē. qz sicut in torculari de vuis exprimit vinū: sic in destructioe irim fuit effusus sanguis iudeoz. **E** Ad circo ego plorās rē. in quo notat fletus et doloris abundantia. **F** Quia longe factus est a me solator. i. ipse de rērrabēs a me solatōez suā: licet sit vbi qz per potentia ecclētiā et pntiāz. **G** Facti sūt filij mei. i. habitatores irim.

B Perditi. fame mortalitate et gladio. **I** Expandit syon ma. su. loquitur de syō sic de psona misera et abiecta qz expādit manus suas omni trāseñti qz rēdo suffragiū et nō inuenit. **K** Mandauit dñs aduersus iā. i. pñm israhel.

L In cir. ei. ho. ei. qz ppli qz habitabāt in circuitu iudee uenerūt euz chaldeis ad destructōez irim. **M** Facta ē bie rufalē qz pol. mēstru. inter eos. i. eis abomiabil.

N Iustus est. **D**ic hieremias i psona irim cōfitef diuinā iusticiā i destructioe irim pter diuinā offensam. **O** Quia os ei ad iracūdiā puocauit. trāsgrediēdo lege ex ore ipi dātā: **P** Audite obse. vni. ppli. p fessione pcti mei. **Q** Et vide. dolo. meū. nō solū de pena mibi illata: sē etiā de diuina offensa de qua plus uolebat bie remiasz alij iusti qz de pena. **R** Vocauit ami. me. i. egyptios mibi p federatos. **S** Et ipsi decepe. me. qz rebellauit chaldeis ex eoz p fidentia: et ipsi nō tulert mibi auxiliū in mea miseria. **T** Sacer. mei et se. mei iudices ordinarij. **V** In urbe. s. irim. Cōsumpti sūt fame: et multopli alij qui nō hēbant in tante aucte. **X** Vide dñe qm tribu. in mente. **Y** Conturba. est venter meus: ex redundātia mentis ad corpus.

Z Subuersum ē cor meū. i. sensus me? absorptus est p nimio dolore. **A** Foris interfi. gla. et loquit p tpe obsidionis: quo interficiebant omēs qui extra irim ueniebant. **B** Et dñs. i. intra ciuitatē. **C** Mors similis ē. qz aliqz moriebant fame: aliqui gladio: et alij qui lapidib? pīcē p machinas ab extra. **D** Audi. erunt. s. chaldei me obsidētes. **E** Quia ingemisco. p fame et alijs miseris. **F** Et nō ē qui pso. me. uenendo ad auxiliū mibi. **G** Dēs ini. mei. qui erant in exercitu chaldeoz. **H** Audierūt malū meū. talē et tantū q nō possuz vltra resistere. **I** Retati sūt. obsidētes em ciuitatē aliquā multū gaudēt qñ audiūt q

illi qui sunt intra nō possunt tenere ciuitatē. **M** Quia tu fecisti. q. d. hoc non accidit chaldeoz virtute: s. et punitione tue iusticie. **N** Adduxisti. i. adduces. loqf ei de futuro p modū pteriti. pter certitudinē pphie: videbat. n. ppheta futurā babilonis destructōez ad iudeoz solatōez. qz p hoc habuerūt licetiā redeūdi pno anno cyri.

O Ingrediat oē ma. eoz coram te. vt puniāf. **P** Et deuidemā eos. destrūedo muros eoz et bona rapiendo: et hoc viciē ppheta nō zelo viciē dicit: sed diuine iusticie. **Q** Capitulū. ij. **R** Comodo. **S** Dic dñs de scribit bie remielamētātō s. scdo alphabeto: et blamētāf destructioez ciuitatis et templi dices admiratiue. **T** Quō obte. cali. s. tribulationis maxime. **V** In furo. suo. i. in effectū sue iusticie. **X** Filia syō i. irim vt expositus est ca. pcedenti. **Y** Proiecit d. ce. i. ter. i. d. statu summe honorabili ad summe miserabilē. **Z** Inclytaz isrl. i. irim q erat metropolis et nobilissima in regno iuda. **A** Et nō est recoz. scabel. pe. su. i. templi qd incenderūt chaldei: et d. scabel

erūt qz ingemisco ego et nō ē qz solēt me. **O** mīs inimici mei audierūt malū meū: letati sūt qm tu fecisti. **A** dduxisti diē solatōis: et fiet siles mei. **T** hau. **I** ngrediat oē malū eoz corā te: et dñs vindemia eos sic vindemia sti me ppter iniquitates meas. **M**ulti em gemit? mei et cor meū merēs. **A** leph. **E** a. ij. **Q** uomō obtegit cali. **G** inez? i. furore suo dñs filia syō: pīcē d. celo i. trāz iclytā isrl: et nō ē recordat? scabelli pedū suoz i die furoris sui. **B** eth. **P** cipitauit dñs nec pepcit oia specōsa iacob destruxit i furore suo mūtōes vginis iuda: et tēte cit i. trā? polluit regnū et pncipes e. **S** ymel. **C** onfregit i ira furor? sui oē cornu isrl a facie inimici: et succēdit i iacob qsi ignē flame duozā t i gyro. **D** eleth. **P** et ēdit arcū suū qsi inimic? firmavit dexterā suā qsi hostis: et

lū pedū dei: qz intra ipm erat archa testamēti et ppicia: torium: qd erat quasi sedes dei: et archa quasi scabellū illius sedis: sicut dictū fuit plen? **E** ro. rrv. **G** Recipitauit dñs. fm viāz iusticie sue. **H** Nec pepcit. ex sua misericordia: eo qz habet semp iusticiā annexam. **I** Dia speciosa iacob. i. regnū et sacerdotum: ciuitatem et templum: et p pñs alias ciuitates et fortalicia. **K** Polluit regnū. i. ondit pollutū multiplicib? pctis ex rigore sue punitionis. **L** Confregit in ira furoris sui. i. in effectū sue iusticie. **M** Omne cornu israhel. i. omnem statum dignitatis et fortitudinē defensionis. **N** Quertit retrosum dexteram suā a facie inimici. quod pōt dupliciter intelligi: vno modo referēdo ad deu: eo qz nō defendit populū israhel a suis inimicis: et sic auertit dexterā sue virtutis ab eis. **A** lio modo referēdo ad pplm: a quo deus subtrahit virtutes et industrias se defendendi: et sic auertit dexterā iudeoz a facie chaldeoz. **O** Et succēdit in iacob. s. p chaldeos hierusalē et terrā in circuitu incendiando. **P** et ēdit arcū suū. i. varios modos incendiandi ciuitatem p exercitū chaldeoz: vel ad iram. **Q** uā. qz in chaldeoz exercitu erant multi sagittarij. **R** Quasi inimicus. sic. n. pferendo bñficia ondit se amicum: ita inferendo penas iudicat a simplicibus inimic? quis hoc faciat ex charitate ad purgatiōez maloz. et exercitium bonoz in virtute patientie.

Occidit omne quod pulcrum erat visu in tabernaculo filie syon. i. in templo domini quod erat in monte syon. quia sacerdotes occisi fuerunt ibi: ut beatus Hieronymus eodem capitulo et omnia preterita inde asportata. cetera patet ex dictis versibus ibi. Et repleuit in filia iuda. i. in gente iudaica. Et humiliatum et humiliatum. quia omnes utriusque sexus humiliavit in servitutum et captivitate redigendo.

Et dissipavit quasi hortum. cuius clausurae dissipantur collectis fructibus.

Antonium suum. i. templum salomonis quod erat dispositum intra peritum et sanctuarium. sicut tabernaculum quod fecerat moyses in deserto. Oblivioni tradidit dominus. i. tradidit fecit.

In syon festinavit. et sabbatum. quia destructo templo et populo captivato talia cessaverunt quasi per annos. lxx. a. Repulit. i. alta. sicut permittendo illud destrui per chaldeos.

Maledictioni sue. i. templo in quo sanctificabatur boies per sacrificia et oblationes cui maledixit. i. malefecit. dicere enim debet facere. psalmus cxxviii. Dixit. et facta sunt. autem deus non sit actor mali culpe: et non actor mali pene et sic maledixit templo in quantum per chaldeos ipsum obussit secundum ordinem sue iusticie. Tradidit in manus inimicorum. i. turces non stabiles ad loci defensionem.

Et aduersarii exultando de captione et spoliatione loci. Sicut in die solenni. i. sicut in solennitatibus solebant cantare laudes dei. Cogitavit deus. quia ab eterno preuidit omnia in tempore scienda. Aeten. sicut. sicut. ad destruedum secundum lineam sue iusticie: iusto modo dicitur. Reg. viii. Mesus est david duos funiculos unum ad occidendum. b. Luxit. i. antemurale. antemurale ei est parvus murus ante murum principale clausuram civitatum. et uterque fuit dissipatus in iherosolymis. Desire. i. dicte spaliter lametas hieremias destructiones personarum et afflictiones: in continuo se ad precedentia permittit de civitatis destructione dicens. Desire sit in terra porte eius. i. amote de locis suis et in terra precte.

Perdidit regem eius. i. sedechiam qui fuit ductus in babilonem: et plures de principibus suis. Non est lex. i. totor legis quia fuerunt occisi: ita exponit. Ra. sa. potest etiam exponi de lege ad lras que fuit tunc obusta: ut dicitur. ca. pcedenti. tunc postea fuit per esdras repata. Et prophete eius. i. prophete iherosolymis qui non erant veri sed falsi prophete. id subditur. Non inveniunt visionem a domino. sed magis a sua fictione vel demum illusionem. Sederunt in terra. i. senes filie syon.

occidit omne quod pulcrum erat visu in tabernaculo filie syon effudit quasi ignem indignationis suam. De. factus est dominus velut inimicus: precipitavit israel. precipitavit omnia membra eius. dissipavit munitiones eius et replevit in filia iuda humiliatum et humiliatum. Au: et dissipavit quasi hortum retorium suum temeritate tabernaculum suum. Oblivioni tradidit dominus in syon festivitatem et sabbatum et in obprobrium et indignationem furoris sui regem et sacerdotem. Et: Repulit dominus altare suum: maledixit sanctificationi sue: tradidit in manus inimicorum muros iherosolymorum eius. Vocem dederunt in domo domini: sicut in die solenni. Cogitavit dominus dissipare murum filie syon. tetedit funiculum suum et non auertit manum suam a perditione. Luxit et antemurale: et murus piter dissipatus est. Terribilis: Desire sunt in terra porte eius perdidit et perivit vectes eius regem eius et principes eius in gentibus. Non est lex: et prophete eius non inveniunt visionem a domino. Sederunt in terra

on. i. iherosolymis. quod illi qui prius erant ibi in honore et loquabantur in aucte sunt in honore et muti per confusionem. Et dispererunt cinere capita sua. in signum tristitie. alii qui libri sunt hic additi. Virgines iherosolymis. non est in breuo: et ideo beclitera refertur ad senes.

perierunt senes filie syon: dispererunt cinere capita sua. macati sunt ciliis. Abiecerunt in terra capita sua. Virgines iherosolymis. Defecerunt per lac. oculi mei. turbata sunt viscera mea. Effusus est in terra iecur meum super trituramentum filie populi mei cum defecerit parvulus et lactes in plateis oppidi. Lamech. Adtribus suis dixerunt: ubi est triticus et vinum: cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis: cum exalarerit aias suas in sinu matrum suarum. Mem: Cui parabo te vel cui assimilabo te filia iherosolymis. Cui exequo te et consolabor te. Magna est ei velut mare contritio tua. Quis medebit tui. Prophe tui vident tibi falsa et stulta: nec aperiebant iniquitatem tuam: ut te ad penam provocarent. Vident autem tibi assumptores falsas et eiectiones. Samech: Plauserunt super te manus omnes transientes per viam: sibilaverunt et moverunt capita sua super filiam iherosolymis. Decine eius dicentes per-

cti se ciliis in signum penitentie. Abiecerunt in terra capita sua virgines iherosolymis. Defecerunt per lac. oculi mei. turbata sunt viscera mea. Effusus est in terra iecur meum super trituramentum filie populi mei cum deficerit parvulus et lactes in plateis oppidi. Lamech. Adtribus suis dixerunt: ubi est triticus et vinum: cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis: cum exalarerit aias suas in sinu matrum suarum. Mem: Cui parabo te vel cui assimilabo te filia iherosolymis. Cui exequo te et consolabor te. Magna est ei velut mare contritio tua. Quis medebit tui. Prophe tui vident tibi falsa et stulta: nec aperiebant iniquitatem tuam: ut te ad penam provocarent. Vident autem tibi assumptores falsas et eiectiones. Samech: Plauserunt super te manus omnes transientes per viam: sibilaverunt et moverunt capita sua super filiam iherosolymis. Decine eius dicentes per-

one. id subditur. Magna est enim velut mare contritio tua. i. sic excedit contritiones aliarum civitatum sicut mare aquas fluminum: ideo sequitur. Quis medebit tui. quod nullus possit nisi deus. a. Prophe tui vident tibi falsa et stulta. i. dicte spaliter inuebitur contra falsos prophetas qui regem et populum induxerunt ad rebellandum regi babilonis: ideo dicit. Prophe tui vident tibi falsa. ex sua confictione. b. Et stulta. quia per hoc secuta est destructio tua. c. Nec aperiebant iniquitatem tuam. te veraciter arguendo: sed magis palliabant peccata tua. d. Vident autem tibi assumptores falsas. inducendo te per falsas persuasiones ad sumendum bellum contra chaldeos. e. Et eiectiones. f. de terra tua. per captivitatem tuam que est ad hoc secuta. f. Plauserunt super te manus. deridendo fatuitatem tuam et calamitatem tuam. g. Decine est virbs dicentes perfecti de coris. i. ita enim pulcre et magnifice edificavit eam salomon quod delectabile erat omnibus habitare in ea. h. Peruerunt. i. chaldei et alii eis adiuncti confertendo ad inuicem de tua destructione totali: id subditur

Trenoz

I Deuorabim? et qz hoc faciebant et magna voluntate. ideo subdit. **k** En ista e dies qua expectabamus. s. cu magno desiderio. **l** Fecit to. que cogitauit. i. ab eterno disposuit. **m** Compleuit ser. suum quem preceperat a diebus antiquis. s. in Deu. xxvii.

vbi cominat pe na terribile in de is declinatibus ad idolatriam. **n** Et letifica sup te inimicis ex sua victoria et deiectione tua.

o Clamauit. hic biere. inducit pplm ad querendū dei miseri cordiaz: et qz ad hoc facit aduersarioz superbia ideo dicit. Clamauit cor eoz. i. chaldeoz.

p Ad dnm. i. opra dominū eū blasphemando tanq impotentē ad ppli sui defensionem. Pōt etiā hoc alit exponi de iudeis: Clamauit cor eoz ad dnm. qz multi eoz vidētes q nō pōt rāt vltra defēdere muros clamabant ad dnm q. rēdo eius auxiliū. **q** Deduc quasi torrētem lachrymas abundāte flēto

r Non des requirē tibi. ab opibus pnie cessando. **s** Negtaceat pup. oculi tui sicut interzpendo.

t Cosurge. i. simul surge corpore. s. et mēte ad diuinā laudē: vt possis inuenire misericōdiam. **v** In principio vigiliāz. i. celerit et expedite. **x** Estun. s. aquā cor tuū. i. pfecte sicut aqua effundit pfecti ceteris liqribus: et talis effusio idem ē qd intensa deuotio.

y Reua ad eū manū tuas. p aia. i. p animabus. **z** Paruuloz. qd duplr pōt intelligi: vno modo vt anime ille recipiant in sinu abrae: alio modo vt mors illoz innocentū in oratione recorder ante dnm. ad p uocandū dei vindictam opra chaldeos. **a** Clide to. et p sidera. p ad descensionem tue pietatis.

b Quē vindemiaueris ita. i. spoliauer oibus bonis intantū q fame moriunt. **c** Ergo ne come. mu. q. d. sic factū est. legif. eū. iij. Reg. vi. q in obsidione samarie mulieres comederit filios suos p famis magnitudine: et idē credibile est accidisse in obsidione hierusalem p chaldeos: imo expresse dicit infra. iij.

d Paruulos ad men. palme. mulieres em pregnantes p angustis et doloribus pariebant ante temp? fecerit impfectos: et sic statim moriebant et a matrib? comēdebantur. et hec miseria p dicitur iudeis Deu. xxvii. si relinquerent deum declinantes ad idolatriāz. quod fecerunt vt pz in libris iudicum et regum.

e Si occiditur. accipit hic si pro quia: quia chaldei passim interficiebant sacerdotes in templo domi vbi tamē parcere debuissent pro sanctitate loci. **f** Jacuerunt in ter. inspulsi. **g** Percussisti nec miseris. differendo illam penā: cū in oibus opibus dei sem

per cum iusticia curat misericōdia. **h** Vocasti quasi ad diem solennem. q. d. sicut ad solennitatem libenter confluunt boies. sic gentes in circuitu iudee habitates. p mpte et gaudentes venerunt cum chaldeis ad destructōem vrbis. **i** Quos edu. et nutriui. i. habitores hierusalem qui dicebant eius filij. **k** Inimi. meus. i. chaldeoz exercitus.

l Consumpsit eos p m fame in longa obsidione: et p m gladio in vrbis captione.

Capitulum. iij.
Ego vir vidēs paup? et atē meā i vga idigro nis eids. **Alph.** De mina uit? et adduxit i tenebras: et nō in lucē. **Alph.** Tantū in me vertit: et cōuertit manū suam tota die. **Beth;**

Alph. iij. **E**go vir vidēs paup? et atē meā i vga idigro nis eids. **Alph.** De mina uit? et adduxit i tenebras: et nō in lucē. **Alph.** Tantū in me vertit: et cōuertit manū suam tota die. **Beth;**

dum sub qualibet littera posuit tres versiculos in hoc capitulo. Sed istud dictum videtur repugnare illis que supra dixi. scilicet q hieremias lamentatur destructōnez ciuitatis iam factam quā vidit pphetiam suam completam: quia p bustio hui? libri et reparatio fuit longe a destructōne hierusalem. s. quarto anno ioachim filij Josie: vt ibidem dicit: qui regnavit. xj. annis: et post eum lechonias filius eius mensibus tribus: et post eum sedechias. xj. annis: ita q in eius anno. xj. fuit hierusalem destructa. Ad hoc dicendum q hieremias vidit destructōnem ciuitatis dupliciter: vno modo visione intellectuali et pphetica: et sic eam deplorauit scribendo anteq euiret: alio modo visione corpali qn fuit ppleta: et sic eaz deplorauit illud quod prius scripserat p modum lugubris carminis ore proferendo. Igitur presens capitulum in tres partes potest diuidi: quia primo hieremias suam miseriam lamentat et ppli: scdo dei misericordiam et iusticiam suam annexam confitetur: ibi. Misericordie domini. tercio ad lamentandum miseriam reuertitur: ibi. Operuisti et primū dicit in persona sua et populi.

a Ego vir vidēs paupertatē meā. in spoliātōne ciuitatis et captiuatione. **b** In virga indignationis eius. i. vindicte et correctōnis dei. **c** De inuauit. p exercitū chaldeoz in captiuitatem ducendo. **d** Et adduxit in tenebras. in locis tenebrosis me recludendo. pōt etiā hoc intelligi de sedechia qui erat caput ppli et exoculatus fuit ductus in babilonē. **e** Tantū in me vertit. loquitur ad modum hominis multum afflicti cui videt q nulla afflictio alia sit sue ppanda. et sic dicit se solum afflictum. **f** Vtustam fecit pellem meā.

h Vocasti quasi ad diem solennem. q. d. sicut ad solennitatem libenter confluunt boies. sic gentes in circuitu iudee habitates. p mpte et gaudentes venerunt cum chaldeis ad destructōem vrbis. **i** Quos edu. et nutriui. i. habitores hierusalem qui dicebant eius filij. **k** Inimi. meus. i. chaldeoz exercitus. **l** Consumpsit eos p m fame in longa obsidione: et p m gladio in vrbis captione.

Capitulum. iij.

Ego vir vidēs paup? et atē meā i vga idigro nis eids. **Alph.** De mina uit? et adduxit i tenebras: et nō in lucē. **Alph.** Tantū in me vertit: et cōuertit manū suam tota die. **Beth;**

36

et fame et labore que accelerat intellectum. **C**ontrivit ossa mea. i. robur corporis mei. **E**dificavit in gyro meo. q. chaldei posuerunt tentoria in circuitu iherusalem: ne aliquis posset egredi ad fugiendum: nec ingredi ad auxilium: ideo subdit. **E**t circumdedit me felle. i. cordis amaritudine. **E**t labore. i. defensione muroy: et etiam in opib' laborioy et ferulib' p' captionez civitatis.

In tenebrosis collocavit me. hoc dicitur ad illos qui fuerunt incarcerati in babilone: sicut sedechias et plures alij. **C**ircū edificavit me. **P**otest exponi de obsidione civitatis in gyro ut predictum est: et etiam de illis qui in babilone fuerunt reclusi in ergastulis unde non poterat egredi. **A**ggrauavit pedes meos. q. aliqui fuerunt positi in pedibus tam ponderosis quod vix poterat se mouere.

Sed et cum clamauero. q. d. sicut est exclusus a me humanum auxilium: ita etiam diuinum: videbat eum hieremias captiuitate per longum tempus duratura: et ideo subditur. **C**oncluserunt vias meas lapidibus quadris. q. d. nullo modo potui evadere quia nulla clausura fortior est diuina sententia.

Uisus in fide. fa. est in. non per se per chaldeos: qui ex ordinatione diuina me ceperunt per vias occultas et manifestas.

Tetendit arcum suum. in exercitu. n. chaldeorum erant multi sagittarii qui ex omni parte mittebant sagittas ad inficiendum defensores muroy. id subdit. **M**isit in renibus meis filias pharetre sue. i. sagittas que dicuntur filie pharetre secundum modum loquendi hebraicum: et quod sicut filie a matre custodiantur sic sagitte in pharetra per custodia reponuntur. **F**actus in deri. o. i. p. l. o. omnes nationes iudeos deridebant sicut victos et captiuos. **C**anticum eorum tota die. de talibus enim victoribus solent fieri cantilene: ad laudem triumphantium et vituperium victorum: id subdit. **R**epleuit me amaritudinibus. pena. n. gravis noie potus amari signat etiam secundum eodem modum loquendi. **C**onfregit ad numerum dentes meos. q. d. tantam afflictionem sustinuit ac si oes dentes mei fuissent sigillati et fracti. **R**a. fa. dicitur quod hec est lingua. **C**onfregit in barena dentes meos. q. iudei de terra sua eieci faciebant panes sub cineribus in quibus miscebant pulueres et barenem: secundum quod dicitur ezechielis. **S**ic comedet filij israel panem suum pollutum inter gentes ad quas eiecisti eos: et sicut barena mixta offendebant dentes masticantium. **A**bbauit me cinere. mixto in pane. **E**t repulsa est anima mea. ab omni consolatione. **O**blitus sum bonorum. i. ita elongatus sum a bonis ac si nunquam aliquid habuissem. **E**t dixi. perire. loquitur in persona infirmorum. qui sic debent in desperatione ex pondere malorum: et ideo super propheta

Vetusta fecit pellem meam et carnem meam: **U**isus in fide. fa. est in. non per se per chaldeos: qui ex ordinatione diuina me ceperunt per vias occultas et manifestas. **T**etendit arcum suum. in exercitu. n. chaldeorum erant multi sagittarii qui ex omni parte mittebant sagittas ad inficiendum defensores muroy. id subdit. **M**isit in renibus meis filias pharetre sue. i. sagittas que dicuntur filie pharetre secundum modum loquendi hebraicum: et quod sicut filie a matre custodiantur sic sagitte in pharetra per custodia reponuntur. **F**actus in deri. o. i. p. l. o. omnes nationes iudeos deridebant sicut victos et captiuos. **C**anticum eorum tota die. de talibus enim victoribus solent fieri cantilene: ad laudem triumphantium et vituperium victorum: id subdit. **R**epleuit me amaritudinibus. pena. n. gravis noie potus amari signat etiam secundum eodem modum loquendi. **C**onfregit ad numerum dentes meos. q. d. tantam afflictionem sustinuit ac si oes dentes mei fuissent sigillati et fracti. **R**a. fa. dicitur quod hec est lingua. **C**onfregit in barena dentes meos. q. iudei de terra sua eieci faciebant panes sub cineribus in quibus miscebant pulueres et barenem: secundum quod dicitur ezechielis. **S**ic comedet filij israel panem suum pollutum inter gentes ad quas eiecisti eos: et sicut barena mixta offendebant dentes masticantium. **A**bbauit me cinere. mixto in pane. **E**t repulsa est anima mea. ab omni consolatione. **O**blitus sum bonorum. i. ita elongatus sum a bonis ac si nunquam aliquid habuissem. **E**t dixi. perire. loquitur in persona infirmorum. qui sic debent in desperatione ex pondere malorum: et ideo super propheta

ta deprecatur dominum in persona populi tam afflicti dicens. **R**ecordare tu domine. **D**aueritatis. quam sustinuit in amotione omnium bonorum meorum. **E**t transgressionis mee. et accipit hic transgressio passive. i. passionis mee quam chaldei intulerunt mihi ultra modum.

Ad numerum dentes meos: **A**bbauit me cinere. **U**isus in fide. fa. est in. non per se per chaldeos: qui ex ordinatione diuina me ceperunt per vias occultas et manifestas. **T**etendit arcum suum. in exercitu. n. chaldeorum erant multi sagittarii qui ex omni parte mittebant sagittas ad inficiendum defensores muroy. id subdit. **M**isit in renibus meis filias pharetre sue. i. sagittas que dicuntur filie pharetre secundum modum loquendi hebraicum: et quod sicut filie a matre custodiantur sic sagitte in pharetra per custodia reponuntur. **F**actus in deri. o. i. p. l. o. omnes nationes iudeos deridebant sicut victos et captiuos. **C**anticum eorum tota die. de talibus enim victoribus solent fieri cantilene: ad laudem triumphantium et vituperium victorum: id subdit. **R**epleuit me amaritudinibus. pena. n. gravis noie potus amari signat etiam secundum eodem modum loquendi. **C**onfregit ad numerum dentes meos. q. d. tantam afflictionem sustinuit ac si oes dentes mei fuissent sigillati et fracti. **R**a. fa. dicitur quod hec est lingua. **C**onfregit in barena dentes meos. q. iudei de terra sua eieci faciebant panes sub cineribus in quibus miscebant pulueres et barenem: secundum quod dicitur ezechielis. **S**ic comedet filij israel panem suum pollutum inter gentes ad quas eiecisti eos: et sicut barena mixta offendebant dentes masticantium. **A**bbauit me cinere. mixto in pane. **E**t repulsa est anima mea. ab omni consolatione. **O**blitus sum bonorum. i. ita elongatus sum a bonis ac si nunquam aliquid habuissem. **E**t dixi. perire. loquitur in persona infirmorum. qui sic debent in desperatione ex pondere malorum: et ideo super propheta

Memoria memor ero. scilicet peccatorum meorum: quod dicitur in ieremias. **M**emoria memor eris tu domine ad puniendum. **T**abel. in me anima mea. de peccatis perpetratis confusa. et quod talis confusio adducit gloriam: ideo subdit. **D**ec recoles in corde meo. humiliter. **D**eo sperabo. de persecutione diuine misericordie finaliter.

Misericordie domini. **D**ic propheta profeta diuina misericordiaz que semper comitatur sancti iusticia: prope quod peccata a deo in ficta est patienter toleranda: et pro ponit beneficium: sedo tollit erroris occasio: ubi. **M**on. u. **D**icitur igitur. **M**isericordie domini. supple apparent in punitione nostra. **Q**uia non sum impius. licet

hoc meruissent peccata nostra. **Q**uia non desperauerunt miseraciones eius dimittendo nobis reliquias populi: quibus non meruissimus. **N**oui diluculo. i. a pueritia mea: quod dicitur diluculo vite humane: sicut senectus dicitur vespera: fuit enim hieremias a puericia illustratus a cognitione diuina: ut videtur in principio huius libri. **M**ulta est fides tua. i. fidelitas: et dirigit sermone ad deum qui est fidelissimus remunerator bonorum: subdit. **D**ans mea domine. q. d. sufficit mihi pro omnibus. **P**ropterea expecta. i. remuneraciones eius. **B**onus est deus. spera. in eum. replicatio est eiusdem sententie ad maiorem affirmationem. **B**onus est solitarii cum silentio. i. patienter et absque murmure tribulationis tempore: et quod hoc facit exercitum patientie. ideo subdit. **B**onus est viro cum portauerit iugum. **S**edebit solitarius et tacebit. vir in patientia exercitatus. **Q**uia leuauit se super se. aspirando ad bona celestia et preterendo terrestria. **D**onet in puluere os suum. humiliter loquendo. **S**i forte sit spes. que est expectatio future beatitudinis: et dicitur forte: non propter mutabilitatem a parte dei sed a parte liberi arbitrii: quod homo quantumcumque exercitatus in virtute patientie per defectibilitatem liberi arbitrii potest ab ea cadere: et sic frustrari remuneratione et quoniam homo perfectus in virtute patientie non solus sustinet aduersa patienter. sed etiam gaudenter. fuit illud actum. **I**bi autem apostoli gau. a con. co. quo. vi.

Trenoz

ba. f. p. no. hic. cō. patinō sequit. a **D**abit pantiēti se marillā. iniurijs se offeredo. b **S**aturabit obprobrijs in ipis gaudedo: et qz istud fit intuitu future mercedis: iō subdiē. c **Q**uis nō repellat in sempiternū w. f. iustos ebulari pmittēdo. d **Q**uia si abiecit. in pntivita

e **E**t miserebitur. in futura. f **S**cdm mul. ti. miscōia. sua. qz nō sē p digne passiones b' te. poris ad futurā gloriā que reuelabitur in nobis ad Ro. viij.

g **N**ō ei. Dic remouet error occasio z diuiditur i duas ptes fm duplicē erro rem: scēda ibi. Quis est. Circa pūmū sciendū q aliq' accepert occasiōē errandi: eo qz videbāt iustos in pnti vta coiter triblari: credentes q istud esset deo p se z directe placitū qd nō ēvex sicut amaritudo medicine nō est accepta medico p se: s' solū rōne sanitatis psequi de: z sic est de penitētia vite q sūt quedā medicīne respectu dī qui ē medic' ani

marum: et hoc est qd dī. g **N**on em hūiliauit. penitētia z afflictōib' vite pntis. b **E**x corde suo. i. p se z ex directa electōne: sed vt p exercitiū patie sequatur pūmū glorie. i **E**t pte. sub pedibus suis. resumat. Non em ex corde suo. i. ex electōne directa hoc nō fecit: z s' qd subdiē. k **E**t declinat iudiciū viri. pmittēdo em iniustitribulari: iō subdiē. l **D**ns ignorauit. i. nō approbauit maliciam facientium. m **Q**uis est. Dic remouet scds error. ex hoc ei q' iū. f' in pnti vta vt frēqnter tribulant. et impū prosperrant crediderūt aliqui q' deus nō haberet noticiāz de his que sūt in terra: ex quoz psona dicit iob. xxij. Circa cardines celi pambulat: nec nostra p'siderat. Sed hoc ē eroneū nō solū fm sanctos sed etiā fm pbilosophos. Pbilosophus em p'io de aia arguens ptra em pedodez ducit ipm ad istud incōueniēs: q' deus aliqd ignoraret. f. discordiāz: quod nos cognoscerem' ppē quod dicit hieremias. n **Q**uis ē iste q' dixit vt fieret. f. aliquid in terra. n **D**no non iubente. i. deo nō puidente et ordinante: et similiter qd sequit.

o **E**x ore altissimi. i. ex eius dispositōne. p **N**on egredientur nec bona nec mala. que sūt in terra. q. d. ista sunt eronea: z ideo psequēter inducit ad tolerantia aduersoz que a deo ordinant' ad merituz et pūmū electoz dicens. q **Q**uid mur. ho. viues. afflictus in pnti fm dispositōez dei. r **A**ir p peccas suis. p penā expiādis. s **S**crutemur vias nostras. zc. q. d. si diligenter scrutemur p'scientias nostras iueniem' plura peccata. t **E**t reuertamur ad dnm p penitentiā. v **R**euemus corda nōstra. in oratione

tenota que est ascensus mentis in deū fm dāmascenū. r **C**ū manib' vt simul eleuemur mente et corpore. y **M**os inique egim'. licet em hieremias esset innocēs z sanctus: tñ pnumerat se iudeis peccantibus: qz erat de p'lo illo. z **I**dcirco inexorabilis es. nō ex defectu tue pietat' s' ex actu nōstre iniquitatis.

7 **M**os iniq' egim' z ad iracū diā puocauim'. 3 iccirco tu iexorabilis es. Sāech. **O**peruisti in furore et percussisti: occidisti nec pepcisti. Sāmech. **O**pposuisti nubē tibi: ne transeat oratio. Sāmech **E**radicatōez z abiectōz posuisti me i medio populoz. Ayn. **A**puerūt sup nos os sui oēs iūmici. Ayn **F**ormido z laque' facta est nob vaticinatio z cōtritiō: Ayn. **D**iuisiones a qru' duxit ocul' me' i p'ritiōē filie ppli mei. Phe. **O**culus me' afflic' ē nec tacuit: eo q' nō ēēt reqes. Phe **D**onec respiceret z videret de' de celis. Phe. **O**cul' me' repredat' ē aiaz meā i cūctis fili ab vrbis mee. Sade. **E**lenatōe ceperūt me qsi auem inimici mei gratis. Sade. **L**apsa est in lacū vita mea

a **O**peruisti. Dic reuertit hieremias ad lamentādūz sui z ppli miseriam. d. **O**puisti. i. nos mltitudine aduersari oz. In furore. i. v' dicta tue iusticie. b **E**t percussisti. nos fame. c **O**ccidisti. gladio aduersarioz. d **N**ec pepcisti. ppter defectū meritorū n'oz e **O**pposuisti nubē tibi. i. pctōrum nostroz caliginem p'siderasti. f **N**e transeat oratio. q. d. ex hoc nō oratio fit inexcūsbilis corā te. g **E**radicatōez z iudea. h **E**t abiectionem. in terrā aliena. i **D**osisti me. fm ordinēz tue iusticie. k **A**puerūt super nos os suum. i maledicēdo z cōuiciādo. l **F**ormido z laque' facta est nobis vaticinatio

z c. i. vaticinatio hieremiez alioz pphetaz: cui nō credidimus: deiecit nos in formidinem laqueū et p'ritiōez in hebreo habet hic. **V**aticinatio et p'ritiō. ideo videt' q' v' cioscriptoz posita sit hic vna dictio. p alia. s. vaticinatio p vastatōe ex similitudine literaz. z sic est sensus. **F**ormido et laque'. i. ex formidine fugietes vñ p'iculum cecidimus in aliud: sedechias. n. formidās seruitutē rebellauit regi babilonis: ad quod secuta est ei' captio z eroculatio vastatio terre et i'lm cōtritiō. n **D**iuisiones a quarū dedū. ocul. meus. p qd designat magnitudo fletus. o **O**culus me' afflic' est. sic ordinat' iste versus p' pcedentem. put in hebreo habet: quis in aliquib' libris nō stris sit ecōuerso: dicit q. **O**culus meus afflic' est. a magnitudine fletus. p **N**ectacuit. i. fletus nō cessauit: eo q' nō esset requies. f. nō s' labor z miseria. q **D**onec respici. zc. q. d. requies non expecto via humana sed tm dī uina. r **O**culus me' repredat' est aiaz meaz. i. ex nimio fletu abstulit sibi p'solatiōez. s **I**n cunctis filiab' vrbis mee. i. p' destructōe cūctaz ciuitatū iudee. que dicebātur filie vrbis hierosolymitane que erat metropolis. in hebreo sic habetur. **O**culus me' sordidauit aiam meam. i. ex fletu continuo sordidauit faciem meam: in qua relucet vis anime magis q' in ceteris partib'. eo q' oīs sensus sūt in facie. cetera sicut prius exponantur. t **E**lenatōe ceperūt me. quia exercitus chaldeoz insequendo sedechiam p'prehendit eum: et multos alios. iij. Reg. vltimo. v **L**apsa est in lacū vita mea zc. Rabi sa. dicit q' hieremias p'phetauit hoc de danielē: qui fuit de transigratis in babilonē: z fuit pietus in lacū leonūz z lapis positus sup os lacū: vt habet Daniel. vj. z. iij.

Inundauerunt aque. i. multitudo aduersarioꝝ: deo mo loquendi quo dicitur: *Esaie. viij. Adducet dñs sup cos aquas fluminis fortes ⁊ multas regē assyrioz ꝛc.*

Dixi perij. i. nō bñs remediū via humana: ⁊ qz nō re manet nisi via diuina: iō subdit. **I**nuocauit nomen tuū dñe de lacu no uissimo. i. de extrēa miseria. vel istō po test exponi ad frāz de hieremia q̄ fuit positus i lacu in q̄ non erat aqua s̄ lu tū: vt bñ. xxxviii. et ibi orauit dñs ⁊ ex audie⁹ fuit: ⁊ de la cu educt⁹: iō subdit

Appropinquasti in die qñ iuoca ui te dixisti ne time as me affecurādo. **J**udicasti cān aie mee. liberando me a p̄pata mibi morte. *Ra. sa. expo nit hoc dictū eē in p̄sona ppli dicens: q̄ istud refertur ad p̄stina tpa: in qui bus deus iusto suo iudicio liberabat pplm israhel ab ad uersarijs: vt in exi tu de egypto: et in mult̄ alijs locis: vt p̄z in libro iudicuz ⁊ etiā reg. ⁊ est sen sus.*

Judicasti dñe ꝛc. i. p̄sueuisti me dñe ab antiq̄ liberare ab affligētib⁹ me iniuste: iō sic facias mō: p̄pter qd̄ subdit. **V**idisti dñe ini. i. f. chaldeoz. **A**duer sum me. qz crudelē ⁊ iniq̄ uolūtate abusi s̄ victoria ba bita de iudeis. **J**udica iudiciū meū. liberādo me si cut p̄sueuisti facē. **V**idisti obpro. eoz. to. nō solū p̄ lata p̄tra pplm tuū: s̄ p̄tra teipm: qz deum ist̄ reputabant impotente ad saluandū. **A**bia insurgētū ꝛc. repli catio ē eiusdem sine ad maiore. exaggeratōez. **S**es sio. ⁊ resurze. eoz. ydes ꝛc. i. tu dñe q̄ ydes oia. tu ydes q̄ chaldei sedendo ⁊ stando derisorie cantāt ⁊ loquūtur de me. **R**eddes eis vice dñe. qñ tibi placebit fm or dinem tue iusticie. **D**abis eis sci. cordis. i. obdura tionē in pctis: vnde bñ in hebreo. **O**bduratōez. **L**aborē tuū. i. laborē seruoꝝ tuozū: qui dicit labor tu⁹ eo mō loquendi quo d̄ actu. ix. **S**aule saule quid me p̄se q̄ris. p̄secutōez eim suoz fidelū suam dicit. p̄pter laborē eim et uolozē quē fecerūt chaldei iudeis iustis: quoz plu res erāt inē captiuos: meruerūt vt deus subtraheret ab eis suū auxiliū ⁊ grām. ⁊ sic in malis obdurarent: ⁊ a me dis ⁊ p̄sis interficerent. iō subdit. **P**ersequeris in furo. tuo. i. in vindicta tue iusticie. **E**t p̄teres eos. p̄ cyrum ⁊ darium. vt habet *Daniel. v.*

et posuerūt lapidē sup me. **S**ade. **I**nundauerunt aq̄ sup caput meū: dixi perij. **C**oph. **I**nuocauit nomen tuū dñe de lacu nouissimo. **C**oph. **V**ocē meā audisti: ne auertas aurē tuam a sin gultu meo et clamoribus. **C**oph. **A**ppropinquasti in die qñ iuocauit te: dixisti ne timeas. **R**es. **J**udicasti dñe cāz aie mee: redemptoz vite mee. **R**es. **V**idisti dñe ini q̄tatē illoꝝ adūsuz me: iudica iudiciuz meum. **R**es. **V**idisti oēs furozē vniuer sas cogitatōnes eoz aduer sū me. **S**yn. **V**idisti obpro bziū eoz dñe: oēs cogitatō nes aduersuz me. **S**yn. **L**a

q̄ sicut dicit *Ra. sa. hieremias lamentando iostā im miscuit ppli miseriam: qz iostias erat caput ppli. et ideo de vno trāsit ad aliud. p̄pter p̄nexionez capiti ad mem bra ⁊ ecōuerso: ⁊ fm hoc diuiditur in tres p̄tes: qz pri mo hieremias lamentatur regni mutatōem: sc̄do ppli destructōez: ibi. **S**ed et lamie. **T**ercio iostie occi sionē ibi. **S**p̄s **C**irca primū sc̄ endū q̄ sicut iostias fuit sanctis simus: vtz. iij. **R**eg. et. iij. para lip. sic filij e⁹ suc cedētes ei fuerē pessimi. i. **J**oa chaz ⁊ ioachim ⁊ sedechias: vt p̄z iij. **R**eg. xxiij. et. xxiij. **E**t iō p̄ mortē iostie fuit mutat⁹ regni sta tus a bono i ma lū et hoc est qd̄ dicit hieremias ad iuratiue. **Q**uō obscur atū ē auz p̄ qd̄ intelligit status optimus regni sub iostia p̄pter auri claritatē et p̄ciositatem. **M**utat⁹ est color optimus. quia tpe iostie uiguit diuin⁹ cultus ⁊ sub filiis suis iōo latria. **I**n hebreo habetur. **M**utata est massa bona. p̄ quaz intelligitur iostias ex quo tanq̄ ex massa optima p̄cesserūt filij pessimi: quod est magnē admirationis materia: ideo sequitur. **D**ispersi sunt lapides sanctuarū. i. iostie filij qui dicuntur lapides propter obdu rationem in malo: dicuntur tamen lapides sanctuarū eo q̄ p̄cesserunt de patre sanctissimo. et bec est meta phorica locutio: sicut frequēter fit in p̄betis: ⁊ isti tres filij iostie sic fuerunt dispersi. quia ioachaz uinctus ductus fuit in egyptum: ⁊ ibi fuit mortuus ioachim infectus pietus fuit extra portas hierusalem: vt dicitur est supra. xxiij. sedechias vō exoculatus fuit ductus in babylonem: et ibi mortuus. **F**ilij syon. hoc dicitur de filiis iostie qui fuerunt nutriti in monte syon ubi erat domus regia. **I**ndyti. q̄tum ad genus. vel quia fm p̄ceptum patris nutriebantur in moribus. q̄uis ex sua malicia fuerunt puerfi. **A**micti auro primo. quia ad literā filij regum aurifrigiatis vesti bus utebantur. **Q**uomodo reputati sunt in va sa testica. i. uiliter abiecti: vt patet p̄ predicta: sicut fra gmenta uasozum testozum p̄onciuntur in locuz in mundum. **S**ed et lamie. **P**ic consequenter hieremias lamentatur populi miseriam: sc̄do secūdo sub iungit miserie causam: ibi. **P**ropter peccata. **P**rima i duas: quia primo lamentatur miseriam famis. secun do destructōis vr̄bis: ibi. **C**ompleuit. **C**irca primū sciendum q̄ bestie quantūcumq̄ crudeles naturaliter diligunt fetus suos. et aliquando exponūt se morti ad defendendum eos: in obsidione uero hierusalem per chaldeos tanta fuit fames q̄ uiri et uroz absconde bant cibum et celabant adinnicem: sicut fuerat predi ctū per moysen *Deuteronomij. xxiij.* **D**omo delica tus in te inuidebit fratri suo. et uroz que cubat i sinu suo ne det eis de carnibus filioꝝum suoz ꝛc. ⁊ eo mo do dimittebant filios ⁊ filias mozi fame: celātes abū ad mortez propriā differendū: et ideo. plangit hier*

bia insurgētū mibi ⁊ medi tatōes eoz a duersuz me to ta die. **S**yn. **S**essionē eoz ⁊ resurrectōez eoz uide: ego sū psalm⁹ eoz. **T**hau. **R**ed des eis vicez dñe: iuxta opa manuz suaz. **T**hau. **D**a bis eis scutū cordis: labo rem tuū. **T**hau. **P**erseq ris in furozē ⁊ cōteres eos sub celis dñe. **A**leph. **Q**uomō obscuratūz ē auz: mutat⁹ est color optim⁹: dispersi sunt lapides sanctuarū i capite oim platea rū. **B**eth. **F**ilij syon in cly ti ⁊ amicti auro prio: quō reputati s̄ in uasa testa op manuū figuli. **S**ymel. **S**z

quia tpe iostie uiguit diuin⁹ cultus ⁊ sub filiis suis iōo latria. **I**n hebreo habetur. **M**utata est massa bona. p̄ quaz intelligitur iostias ex quo tanq̄ ex massa optima p̄cesserūt filij pessimi: quod est magnē admirationis materia: ideo sequitur. **D**ispersi sunt lapides sanctuarū. i. iostie filij qui dicuntur lapides propter obdu rationem in malo: dicuntur tamen lapides sanctuarū eo q̄ p̄cesserunt de patre sanctissimo. et bec est meta phorica locutio: sicut frequēter fit in p̄betis: ⁊ isti tres filij iostie sic fuerunt dispersi. quia ioachaz uinctus ductus fuit in egyptum: ⁊ ibi fuit mortuus ioachim infectus pietus fuit extra portas hierusalem: vt dicitur est supra. xxiij. sedechias vō exoculatus fuit ductus in babylonem: et ibi mortuus. **F**ilij syon. hoc dicitur de filiis iostie qui fuerunt nutriti in monte syon ubi erat domus regia. **I**ndyti. q̄tum ad genus. vel quia fm p̄ceptum patris nutriebantur in moribus. q̄uis ex sua malicia fuerunt puerfi. **A**micti auro primo. quia ad literā filij regum aurifrigiatis vesti bus utebantur. **Q**uomodo reputati sunt in va sa testica. i. uiliter abiecti: vt patet p̄ predicta: sicut fra gmenta uasozum testozum p̄onciuntur in locuz in mundum. **S**ed et lamie. **P**ic consequenter hieremias lamentatur populi miseriam: sc̄do secūdo sub iungit miserie causam: ibi. **P**ropter peccata. **P**rima i duas: quia primo lamentatur miseriam famis. secun do destructōis vr̄bis: ibi. **C**ompleuit. **C**irca primū sciendum q̄ bestie quantūcumq̄ crudeles naturaliter diligunt fetus suos. et aliquando exponūt se morti ad defendendum eos: in obsidione uero hierusalem per chaldeos tanta fuit fames q̄ uiri et uroz absconde bant cibum et celabant adinnicem: sicut fuerat predi ctū per moysen *Deuteronomij. xxiij.* **D**omo delica tus in te inuidebit fratri suo. et uroz que cubat i sinu suo ne det eis de carnibus filioꝝum suoz ꝛc. ⁊ eo mo do dimittebant filios ⁊ filias mozi fame: celātes abū ad mortez propriā differendū: et ideo. plangit hier

Quomodo. **H**ic describit lamentatio sub q̄rto al pbabero: ⁊ dicit hic *Ra. sa. q̄ hieremias sc̄psit istō quartū ca. lamētando mortē regis iostie: fm q̄ dicit. ij. palip. xxxv. Amuerfus iuda ⁊ istm luxerūt cū. hieremias maxie cū om̄s cātozes et cātrices vsq̄ in p̄ntem diē. lamentatōes sup iostiam replicant ⁊ q. lex ꝛc. er go cum in tribus capitulis precedentibus nō fiat mētio de lamētatione iostie oportet dicere vt uideē q̄ hieremias biceū lamentat: vel q̄ lamentatōes de iostia apud nos n̄ habent. **S**equēdo ergo sensum istū qui uidetur satis ra tionabilis: p̄sens capitulū in duas partes diuidit: quia primo ponitur huiusmodi lamentatō. sc̄do p̄tra aduersa rios inuectio: ibi. **S**ande ⁊ letare. **C**irca primū sciendum*

destruētōez: ibi. **S**ed et lamie. **T**ercio iostie occi sionē ibi. **S**p̄s **C**irca primū sc̄ endū q̄ sicut iostias fuit sanctis simus: vtz. iij. **R**eg. et. iij. para lip. sic filij e⁹ suc cedētes ei fuerē pessimi. i. **J**oa chaz ⁊ ioachim ⁊ sedechias: vt p̄z iij. **R**eg. xxiij. et. xxiij. **E**t iō p̄ mortē iostie fuit mutat⁹ regni sta tus a bono i ma lū et hoc est qd̄ dicit hieremias ad iuratiue. **Q**uō obscur atū ē auz p̄ qd̄ intelligit status optimus regni sub iostia p̄pter auri claritatē et p̄ciositatem. **M**utat⁹ est color optimus. quia tpe iostie uiguit diuin⁹ cultus ⁊ sub filiis suis iōo latria. **I**n hebreo habetur. **M**utata est massa bona. p̄ quaz intelligitur iostias ex quo tanq̄ ex massa optima p̄cesserūt filij pessimi: quod est magnē admirationis materia: ideo sequitur. **D**ispersi sunt lapides sanctuarū. i. iostie filij qui dicuntur lapides propter obdu rationem in malo: dicuntur tamen lapides sanctuarū eo q̄ p̄cesserunt de patre sanctissimo. et bec est meta phorica locutio: sicut frequēter fit in p̄betis: ⁊ isti tres filij iostie sic fuerunt dispersi. quia ioachaz uinctus ductus fuit in egyptum: ⁊ ibi fuit mortuus ioachim infectus pietus fuit extra portas hierusalem: vt dicitur est supra. xxiij. sedechias vō exoculatus fuit ductus in babylonem: et ibi mortuus. **F**ilij syon. hoc dicitur de filiis iostie qui fuerunt nutriti in monte syon ubi erat domus regia. **I**ndyti. q̄tum ad genus. vel quia fm p̄ceptum patris nutriebantur in moribus. q̄uis ex sua malicia fuerunt puerfi. **A**micti auro primo. quia ad literā filij regum aurifrigiatis vesti bus utebantur. **Q**uomodo reputati sunt in va sa testica. i. uiliter abiecti: vt patet p̄ predicta: sicut fra gmenta uasozum testozum p̄onciuntur in locuz in mundum. **S**ed et lamie. **P**ic consequenter hieremias lamentatur populi miseriam: sc̄do secūdo sub iungit miserie causam: ibi. **P**ropter peccata. **P**rima i duas: quia primo lamentatur miseriam famis. secun do destructōis vr̄bis: ibi. **C**ompleuit. **C**irca primū sciendum q̄ bestie quantūcumq̄ crudeles naturaliter diligunt fetus suos. et aliquando exponūt se morti ad defendendum eos: in obsidione uero hierusalem per chaldeos tanta fuit fames q̄ uiri et uroz absconde bant cibum et celabant adinnicem: sicut fuerat predi ctū per moysen *Deuteronomij. xxiij.* **D**omo delica tus in te inuidebit fratri suo. et uroz que cubat i sinu suo ne det eis de carnibus filioꝝum suoz ꝛc. ⁊ eo mo do dimittebant filios ⁊ filias mozi fame: celātes abū ad mortez propriā differendū: et ideo. plangit hier

Trenoz

remias crudelitate ipsi sui maiore q̄ bestiarū dicens.
b **S** et lamie. bestie sunt hñtes facies mulierū silēz.
i **N**udauerūt mānā. parate nutrire fetus suos.
k **F**ilia populi mei crudelis. i. crudelior ipsi.
l **Q**uasi strutio in deserto. q̄ ponit oua z abscōdit in

barena: z sic dimittit: nec ē soli cita de fotu ouo rñ: nec de educatione pulloz et sic erāt m̄res in obsidione ir̄lm̄ respectu filioz iō subdit.
m **A** dbe. l̄m. lactens. i. lac sugētis sicut dicit̄ est s̄. ij. ca.
n **A** d palatuz et in siti. i. ex nimia siti q̄ desiccāt linguam.
o **P**aruuli p̄t̄erēt panē a patribz et m̄ribz p̄ **E**t non erat qui frāgeret eis ex cā p̄dicta.
p **Q**ui vescebant̄ volup. añ obsidione.
r **I**nterierūt in v̄is. fame dñ quererēt panēz
s **Q**ui nutriebant̄ in croccis l̄m̄ vestibz suauibz et pulcrist̄ vñ in bebreo h̄r In scarlato.
t **A**mplerati s̄ stercoza. i. bebreo habet. Si mos sicut pauperes in hyeme q̄ vestimēta nō habēt inuoluūt se fimo.

et lamie nudauerūt mānā lactauerūt catulos suos. **I** filia populi mei crudel: q̄si strutio i deserto. **B**elet̄. **A**dhesit lingua lactent̄ ad palatū ei⁹ in siti. **P**aruuli p̄t̄erēt panē: z nō erat q̄ frāgeret eis. **D**e. **Q**ui vescebatur voluptuose: interierūt i v̄is: q̄ nutriebant̄ i croccis: amplexati sunt stercoza. **G**au. **E**t maior effecta est iniqtas filie populi mei peccato sodomozū: q̄ subuersa ē i momēto z nō ceperūt i ea man⁹. **F**ai. **C**andidiores nazarei ei⁹ niue nitidiores lacte: rubicundiores eboze antiq̄ saphyzo pulcristores. **H**eth. **B**enigrata ē sup carbones facies eoz: z nō sunt cogniti i plateis. **A**dhesit cutis eoz ossibz: aruit et facta ē q̄si lignū. **A**beth. **A**de li⁹ fuit occisus gladio q̄ in reffectis fame: qm̄ isti exabuerūt p̄sumpti a sterilitate terre. **J**oth. **M**an⁹ mulierū misericordiu⁹ coxerūt si-

Et maior effecta ē iniq̄. zc. qz idolatria q̄ vigebat in iudca: cū sit d̄ recte p̄tra deū grauius pctm̄ est q̄ z sodomia. **R**a. sa. exponit hoc de grauitate punitōnis vt sit sensus. **V** Et ma. cf. est iniqtas zc. i. graui⁹ punita q̄ iniqtas sodomoz: z subdit: ad hoc ratō p̄ma cum d̄. **Q**ue subuersa ē in momēto. i. nō habēs longū cruciatū: sicut iudei in ir̄lm̄ obsessi. sc̄da cuz dicit̄. **E**t nō cepe. in ea ma. s. aduersarioz: zodoma ei fuit subuersa p̄ angelū: z sic bona ciuitatē nō raperūt sibi aduersarij: s̄ bona ir̄lm̄ raperūt sibi chal dei totaliter: z hec fuit vna pena iudeoz. s. q̄ aduersarij sui gauderēt de bonis eoz. **C**andidiores nazarei. i. sacerdotes z leuite diuino cultui reputati q̄ erāt induiti lineis vestimentis: z albis. **A** h̄ue. emphatica ē locutio ad expr̄mendū intensiōne albedinis: et ad idem facit qd̄ subdit̄. **M**itidiores lacte rubicundiores eboze antiquo. hebrei dicūt. **R**ubicundiores auro. **S**aphyzo pulcristores. in hoc tenorā pulcritudo ornamentoz maxime sacerdotum. **D**e nigrata est sup carbones facies eoz. p̄ fame z miseria et silit̄ est hic emphatica locutio ad expr̄sionē nigredinis. **E**t non sunt cogniti in plateis. i. distincti. **E**t non sunt cogniti in plateis. i. distincti. **A** dbe. l̄m. vestibz suauibz et pulcrist̄ vñ in bebreo h̄r In scarlato. **A**mplerati s̄ stercoza. i. bebreo habet. Si mos sicut pauperes in hyeme q̄ vestimēta nō habēt inuoluūt se fimo.

dith. vii. **S**it finis noster b̄d̄nis in ore gladii. q̄ lōgior est fici⁹ in ariditate sitis. **M**an⁹ mu. misericordiu⁹. i. qui ratōne serus solent esse misericōdes. **C**oxerūt filios suos. p̄ nimia anxietate famis. **C**ompleuit. **D**ic cōsequenter bieremias lamēta⁹ miseria populi ex destructōe ciuitatis cū d̄. **C**ompleuit dñs furores suos. i. vindicte sue effectuz. **M** **E**t succē. ignē. in syon vbi erat tēplū z domicalium regis. **N** **E**t deuo. fūda mēta ei⁹. i. ipsi⁹ syō qz nō solū edificia qui erant in mōte syon fuerunt cōbusta s̄ etiā oia alia q̄ erāt in pede montis z circa mōtē: vt b̄r s̄. l̄ij. o **N**ō crediderūt reges terre zc. qz salomō potentissim⁹ bierusalem muraui z tāfortiter muniuit q̄ inexpugnabilis videbatur. **P** **P**ropter peccata p̄phetaz ei⁹ z iniquitates sacerdotum eius: qui effuderūt in medio ei⁹ sanguinē iustoz. **Q**un. **E**rrauerūt ceci i plateis: pollutisē sanguine. **L**unqz non possent tenuerunt laciniās suas. **S**amech. **R**ecedite pollutī clamauerūt eis: recedite: abite: nolite tangere. **F**urgati q̄ppe s̄: z p̄moti dixerūt int̄ gētes: n̄ addet vltra v̄sbiret in eis. **S**yn. **F**acies dñi diuisit eos: n̄ addet vt respiciat eos. **F**acies sacerdotū non erubuerūt neqz senuz miserti sunt. **P**he.

lios suos: facti sūt cibus earū i p̄ritōe filie populi mei **S**aph. **C**ompleuit dñs furorem suum: effudit iram indignatōis sue. **E**t succendit ignem in syon. **E**t deuorauit fundamenta ei⁹. **L**amech. **N**on crediderūt reges terre z vniuersi hitatores o: bis: qm̄ ingrederetur hostis et inimic⁹ per portas ir̄lm̄. **D**em. **P**ropter peccata p̄phetaz ei⁹ z iniquitates sacerdotum eius: qui effuderūt in medio ei⁹ sanguinē iustoz. **Q**un. **E**rrauerūt ceci i plateis: pollutisē sanguine. **L**unqz non possent tenuerunt laciniās suas. **S**amech. **R**ecedite pollutī clamauerūt eis: recedite: abite: nolite tangere. **F**urgati q̄ppe s̄: z p̄moti dixerūt int̄ gētes: n̄ addet vltra v̄sbiret in eis. **S**yn. **F**acies dñi diuisit eos: n̄ addet vt respiciat eos. **F**acies sacerdotū non erubuerūt neqz senuz miserti sunt. **P**he.

Compleuit dñs furores suos. i. vindicte sue effectuz. **M** **E**t succē. ignē. in syon vbi erat tēplū z domicalium regis. **N** **E**t deuo. fūda mēta ei⁹. i. ipsi⁹ syō qz nō solū edificia qui erant in mōte syon fuerunt cōbusta s̄ etiā oia alia q̄ erāt in pede montis z circa mōtē: vt b̄r s̄. l̄ij. o **N**ō crediderūt reges terre zc. qz salomō potentissim⁹ bierusalem muraui z tāfortiter muniuit q̄ inexpugnabilis videbatur. **P** **P**ropter peccata p̄phetaz ei⁹ z iniquitates sacerdotum eius: qui effuderūt in medio ei⁹ sanguinē iustoz. **Q**un. **E**rrauerūt ceci i plateis: pollutisē sanguine. **L**unqz non possent tenuerunt laciniās suas. **S**amech. **R**ecedite pollutī clamauerūt eis: recedite: abite: nolite tangere. **F**urgati q̄ppe s̄: z p̄moti dixerūt int̄ gētes: n̄ addet vltra v̄sbiret in eis. **S**yn. **F**acies dñi diuisit eos: n̄ addet vt respiciat eos. **F**acies sacerdotū non erubuerūt neqz senuz miserti sunt. **P**he.

inuoluta z multipli exponit: accip̄t illū modū qui mihi videt̄ magis litere p̄sonare. s. vt p̄t̄ueat litere immediate p̄cedēt: q̄ loquit̄ de punitōe iniq̄ua innocentū. q̄z aliq̄ occidebant: quidā excecabant z q̄tum ad istos d̄. **Q** **E**rrauerūt ce. i. iusti neq̄ter excecati. **R** **P**olluti s̄ san. s. alioz iustoz: qz nō vidētes ponebāt pedes suos ita in sanguine sicut in alijs locis. **S** **L**unqz nō. po. s. recte incedere: aliq̄ libri hñt hic additum. **I**ntrare. s̄ nō ē in bebreo nec in libris correctis. **T** **T**enuerūt laci. su. i. apprebēdere tentauerūt oras vestimentoz videntū: vt sic exiret de locis sanguine replet̄: z ipsi vidētes et maxime p̄bete falsi et sacerdotes nō p̄mittebāt dicētes. **V** **R**ec. pol. qz quis s̄mperitatē essent iusti. tamen a malis reputabāt̄ iniq̄i. **M** **M**oli. tā. s. nos d̄ malicia vestra inquinemur et p̄ hūc modū de talibus d̄ **E**sa. lxxv. qui dicit̄ a me: non appropinquas mihi: qz immūdus es. **Y** **S**arga. q̄ppe sunt. nō em̄ sufficiebat falsis p̄betis z sacerdotibus iustos affligere factis: s̄ etiā affligebāt verb̄ iniuriolis. z qz tale facin⁹ erat execrabile etiā ap̄d gētilēs ad q̄z noticiā deuenit s̄ execrabile factū: iō subdit̄. **D** **D**ire. int̄ gē. viciū crimē detestantes. **A** **N**ō addet vl. s. deus iudeoz. **B** **E**t ba. in eis. p̄pter maliciā ipsoz: ideo subdit̄. **C** **F**a. w. zc. i. bebr̄. b̄. **I**ra dñi. ē tñ ca dē suia. **D** **D**ius sit eos. i. in diuersis terr̄ dispersit. **E** **N**ō ad. vt resp. eos reducēdo eos ad terrā suā. **F** **F**aci. sacer. s. honoz de

quorum numerus erat hieremias. cuius verba increpativa non
repperunt sed multa obprobria et vituperia ei intulerunt: ut
per supra dicta in pluribus locis: et idem faciebant de aliis iu-
stis: potest etiam hanc aliter exponi referendo eam ad chaldeos
quod propter malitiam iudeorum ab eis cognita: ut predictum est sic
tempserunt totum populum quod non desere-
bant alicui ratione or-
dinis aut etatis.

a **C**um adhuc hic
ponitur secunda causa predicti
miserie iudeorum
quod fuit vana fiducia
in auxilio egypti-
orum ut frequenter
dictum est. et hoc est
quod dicitur. **C**um adhuc
subsisterem. i. an-
tequam civitas esset ca-
pta. **b** **D**efecerunt
oculi nostri. ex-
pectando cum magis
desiderio.

c **A**d auxilium no-
strum vanum. i. ad ex-
ercitum egyptiorum.

d **C**um respiceremus attentim ad videndum si veniret ad
levandum obsidionem chaldeorum. **e** **A**d gentem que salva-
re nos non poterat. quod sicut dicitur supra. xxxviii. cum exer-
citus egypti esset in via veniendi in auxilium iudeorum: re-
dijt in egyptum timore chaldeorum sibi occurrentium.

f **A**ubricauerunt vestigia nostra etc. partim timore: par-
tim fame. quod timidi et fame presumpti non incedunt firmiter
lubricando. **g** **A**ppropinquavit finis noster. i. mors
quod multi fuerunt occisi: et reliqui captiui: que captivitas
est mors civilis. **h** **V**elociores fue. persecu. no. aquilis.
quod d. pauci aut nulli poterant effugere ab eis. **i** **S**up
montes persecuti sunt nos. ubi credebam esse tutum propter inac-
cessibilitatem loci. **k** **I**n deserto insidiati sunt nob. quod
d. non patebat nob aliis locis fugiendi. **l** **S**piritus. hic
sequenter hieremias lamentatur ioseph mortem. Circa quod scien-
dum quod secundum hebreos ista est littera. Spiritus noster
captus est in fossis eorum. quod sic exponitur. Spiritus noster
in hominibus respiratio fiat per os et per nares:
tamen illa que fit per nares est melior secundum philosophum: talis autem re-
spiratio est vite humane salvatio: quod ipsa deficere deficit vi-
ta: dicitur ergo hieremias in persona populi iudei. **l** **S**piritus noster
nostre. i. rex ioseph ex tua bonitate et prudentia conservato-
ris vite nostre. **m** **C**hristus dominus. i. vincit in regem ex
ordinatione divina. **n** **C**aptus est in fossis eorum. i. egypti-
orum: dicitur enim Ra. sa. quod cum ioseph iret ad pugnam ad
regem egypti: et nollet a pugna requiescere: ut habetur. iiii.
Reg. xlii. et ii. palip. xxxv. **E**gypti fecerunt fossas prope su-
um exercitum: ubi iudei debebat eos aggredi: que erat op-
te desuper et exercitus ioseph illuc veniens per fossas illas deceptus
fuit statim debellatus. et ioseph letaliter vulneratus: et ex vul-
nere postea mortuus. **o** **C**ui diximus. i. de quo vivente
diximus. **p** **I**n umbra tua. i. sub protectione tua.

q **V**ivemus in gentibus. i. securi ab impugnatione gen-
tium que circa nos habitant. **Expositores vero latini dicunt**
coiter quod hieremias hic prophetavit de morte domini nostri iesu
christi: et hoc hec est littera. Spiritus oris nostri christus
dominus etc. Circa quod sciendum quod ubi habetur huius domi-
nus: in hebreo habetur nomen domini Tetragrammaton
quod non potest dici de aliquo in nominatio casu: nisi de deo
vero: verumtamen quia illud nomen est indeclinabile: sicut et
alia nomina hebraica indifferenter accipitur in casu nomi-
nativo et genitivo: et reliquis: sicut hec nomina cornu et
gelu in latino. et ideo secundum quod iste passus exponitur de Ioseph qui
fuit homo purus non potest dici de eo in nominatio casu:
sed bene potest prout exponitur de christo qui est verus
homo et verus deus in uno supposito: et sic est sensus. Christus
dominus. i. iesus verus homo et verus deus. Quis est spiritus

oris nostri. i. nos vivificans. in respiratioe sue gratie. Ca-
ptus est in partibus nostris. i. iudeis traditus propter pec-
cata nostra delenda. Cui diximus in umbra tua vivemus
in gentibus. loquebatur enim hieremias in persona populi ut pre-
dictum est. vidit autem hieremias aliquos de iudeis si-
dem christi rece-
pturos: et post-
sequens sub um-
bra eius victu-
ros cum gentibus
fidem christi reci-
pientibus sub no-
mine christiano
vidit etiam alios
in infidelitate per-
mansuros et istos
etiam vidit victu-
ros inter christi-
anos et paliter sub
umbra christi. vna
enim causa qua
re sic permittunt
vivere est ut chri-
stiani per sententiam
iudeorum ma-
gis habeant me-
moriam christi: sicut diffusius dictum fuit supra illud psalmi. lviij.
Deus ostendisti mihi super inimicos meos: ne occi-
das eos ne quando obliuiscantur populi mei etc.

r **G**audere. Postquam posita est hieremias lamentatio: bicinis
fine ponitur contra adversarios inuectio: et dicitur bicinis
sa. quod hieremias hic prophetizat de destructione romanorum
imperii. eo quod destruxit templum et captivavit populum
iudeorum tempore tyti et vespasiani: et sic per filiam edom
intelligitur Roma seu populus romanorum cum dicitur.
Gaude et letare filia edom etc. quasi dicat gaudium
istud quod habuisti de destructione civitatis et templi
in tristitiam tuam convertetur. Ad te quoque perveniet
calix. vindicte divine. Sed ista expositio non videtur
rationabilis: quia edom alio nomine dicitur esse esau:
Gen. xxv. et sic edom descendit de semine filio noe per ysaac.
cuius filius fuit Esau: tota autem europa in qua est ro-
ma dicitur populata fuisse a filiis iaphet: propter quod
non videtur rationabiliter dictum: quod per edom signifi-
cetur romanorum imperium: propter quod dicitur de co-
res nostri quod per filiam edom intelligitur ipsa idumea
ab ipso Esau prout dicitur esse edom denomiata: et in-
venitur hic propheta specialiter contra idumeos qui de-
buerant diligere filios israel eo quod descenderunt a duo-
bus fratribus veterinis scilicet iacob et Esau. et ipsi ma-
gis econverso habuerunt eos odio. et in destructione ieru-
salem fuerunt cum chaldeis gaudentes de illa destru-
ctione: ideo dicitur hic. **r** **G**audere et letare filia edom
quasi diceret ista leticia tanquam iniusta in tristitiam con-
vertetur. **s** **Q**ue habitas in terra bus. ista bus non
est illa de qua natus fuit iob: ut habetur Job. i. sed alia eiusdem
nominis exiis in regno idumee: frequenter. n. in scriptu-
ra reperitur quod due civitates vel loca in diversis regnis
posita: eodem nomine equivoce nominantur.

t **A**d te quoque perveniet. calix. i. pena divine ultionis.
v **I**nebraberis. i. ad plenum punieris. **x** **C**um me
daberis. honore et aliis bonis. **y** **C**ompleta est ini-
quitas tua filia syon. i. complebitur in fine. lxx. anno
quia tunc reverteris ad terram tuam: completa capti-
vitas tue pena: que pro iniquitatibus tuis est tibi in-
flicta. **z** **N**on addet ultra. scilicet dominus.

a **C**um transieris de terra tua eiciens subintelligitur
tamen conditio scilicet si adhereas et servias fideliter
domino deo tuo. quia iste promissiones divine intelli-
guntur sub conditione. sicut dicitur supra. xvij. et ista
factum est: quod filii israel non fuerunt reiecti de terra illa
nec negaverunt dominum suum iesum christum coram pylato
dicentes. Non habemus regem nisi cesarem. Job. xix. eius

more iniquitatis: ppter qd p romanos fuerit par-
tim occisi: r ptim captiuati. b **V**isitauit iniquitates
tuas filia edom. ca in ste puniendo. c **D**iscooperiet
pcta tua. pena manifesta oib inferedo: r loquit d fu-
turo p modu pteriti ppter certitudinem pbertis.

Capitulu. v.

Recordare re. Post
ta lame-
tatione. Dic vl-
timo ponit eius
oio iq hieremi-
as replicat mul-
tiplicem plli sui
miseria ad puo-
candn diuinam
miseria r diui-
ditur in duas p-
tes: qz primo ex-
plicat miseriam
ex pte captiuati-
onis plli. secun-
do ex pte destru-
ctionis regni et
templi: abi. Ceci-
dit corona. Cir-
ca primu dicit.

Recordare
ro. i. ex tua pie-
tate nostrre misere-
tie cōdescende:
nō em obliuio r
recordatio hnt
prie locuz i deo
s ad modu fcor-
dantis alicuius
miseri sebz quā
do ei auxiliu p-
bet. b **H**ereditas
no. ver. ē
ad alienos. qd
erat captiuatis
magna pēa. mā
pime qz illa ter-
ra fuerat pfribus eoz a deo pcessa. c **D**upilli facti
sum r. viri em bellatores mortui fuerat r occisi pro
maiori pte: r sic filij remaserat pupilli: r mres vidue.
Scienduz tñ q pupilli prie ē q caret matre: orphan
no pte. vñ tamē frequēter accipit p alio. d **Q**uā
no. pecu. bibi. r. qz exntes in tra babylonis nō pmitt-
tebant vti cōibus vt aqs r nemoz libere sicut ba-
bylonij s emebant talia sicut serui. e **C**ervicibus
no. mina. i. de amputatōne capitū nostroz. f **R**as-
sis nō dabat requies. qz babylonij cogebāt eos ad la-
borē vltra modū. Consequēter explicat miseriam q fuit
aū destructōez ciuitatū cū dī. g **E**gypto de. ma. r al-
syrus. qz aliqñ pfederauerit se cū istis: aliqñ cū illis: vt
possent tutari d insultū regis babylonis: r sic possent
colere terrā suā ad habēndū victū de terrenascentib.
h **P**atres no. pec. peccato multiplicis idolatrie.
i **E**t nō sūt. sup. ēra pntes. k **E**t nos iniqui. eo.
portau. ppter em iniquitates factas tpe manasse regē
fuit destructa ciuitas r plis ciuitatis captiuat: vt bz.
lñ. Reg. xxiij. Qui longe ante captiuatē mortuū fu-
it r aliū eiusdē tps: hñ tñ puniunt filij p parētū tpa-
liter r maxime qñ sunt imitatores paternoz sceleruz
sicut fuit i pposito. l **S**erui dñati s nri. illi q pñ
solebant seruire nobis: tempe em dauid r salomonis
idnmei r aliū plli circa iudeū habitātes erant tributa-
rij regis iude: s capta ciuitate multi de iudeis facti sūt
is serui: qz in illa captiōne fuerūt cū babylonijs: r sic

transmigret te. **V**isitabit
iniquitates tuas filia edom
discooperiet pcta tua.

Visitabit
iniquitates tuas filia edom
discooperiet pcta tua.
Recordare dñe qd ac-
ciderit nob intueri et
respice obprobriū nrm **D**e
reditas nra versa ē ad alie-
nos: tōm nre ad extraneos
Pupilli facti sum absqz pa-
tre: matres nre quasi vidue
Quā nraz pecūia bibim?
li qua nra p̄cio comparau-
mus. **C**ervicibus nris mina-
bamur: lassus nō dabat re-
quies. **E**gypto tēdim ma-
num r assyrijs. vt saturare
mur pane **D**ies nostri pec-
cauerūt r nō sūt: r nos ini-
qtates eoz portauim **S**er-
ui dñati s nri: nō fuit q r dī
meret te māu eoz **I**n aia
hūs nris afferēbam panes
nob: a facie gladij in deser-
to. **D**ellis nostra qsi cliba-
nus exusta ē: a facie tempe-
statū famis. **M**ieris i syō

babuerūt ptem aliquā de captiuis. m **I**n aia
in periculo vite nre. n **A**fferēba. pa. no. i. victū nrm
cui causa subdit. o **A** facie gla. in deserto. vbi pone-
bant insidie ad nos spoliandum r interficiendum.
p **D**ellis no. q. cliba. exusta est. i. exiccata r denigrata.

hūliauerūt: r vrgines cini-
tatibū inda. **P**rinces ma-
nu suspēsi sūt: facies senū nō
erubuerūt. **A**dolescentib
impudice abusi sūt r pueri
in ligno corruerūt. **S**enes
defecerūt te porte iuuenes
te choro psallētū. Defecit
gaudiū cordis nostri: vsus
ē in luctū chor noster. **C**e-
cidit corona capit nri: ve-
nob qz peccauim. **P**ropte-
rea mestū factuz ē in dolore
cor noster: iō ptenebrati sūt
oculi nostri. **P**ropt mōrē sy-
on qz dispūt: vulpes abu-
lauērt i eo. **T**u aut dñe in-
eternū pmanebis: solū tuū
in generatōez r generatōez
Quare impetū obliu-
isceris nostri: terelinqs nos
in lōgitudie dierū **C**ouer-
te nos dñe ad te r conuerte
mur: in noua dies nostros
sicut a principio. **S**ed pro-
ijciens repulisti nos: irat
es contra nos vehementer

A fa. temp. i. a.
ex defectu em nu-
trimēti cutis deli-
caē r nigraē.
Mulie. in syon
bñi. i. chaldei r aliū
aduersariū nri eis
abutēdo etiā in lo-
co sacro: r mltos for-
tius in alijs iō scē-
tur. **V**rgines r.
Princes mā-
nu suspē. sūt: qz aliqñ
de principalib plli
ex quozū filio re-
bellauit sedechias
in detestationē fa-
cti fuerunt patibu-
lis p manus eozuz
affixi. **F**acies
se. nō erubuerūt. n.
pctes eis rōne p-
uecte etatis in be-
breo habet. **M**o-
la onerati sūt faci-
es senes r. qd ex-
ponēs. **R**a. fa. dicit
q cū ducerent ca-
ptiuū in babylonē
illi q ducebāt eos
cogebāt eos ad por-
tandum molas ad
teredū bladū et si-
milis: quibus indē-
get exercit: nec in
hoc deferebāt ali-
cui pter senectutē
Adolēscē. im-
pudi. abusi sūt. vi-
cio sodomitico.

Et pue. in ligno corruē. qz aliqui eoz fuerūt suspēsi vt
dicunt aliqui. in bebreo sic bñ. **E**t pueri in ligno debilita-
ti sunt. qd exponit **R**a. fa. de iuuenib q poterāt aliqd pō-
dus portare: r illis imponebant ligna portanda in itine-
re: sicut viris grauiora vt dictū est. y **S**enes defe. de
por. i. irhm r aliaz iudee ciuitatū: vbi ante destructōnem
sedebant senes autentice ad iudicanduz. z **I**uue. de
cho. psallētū. qz ptim erat trucidati: et ptim captiuati.
ppter qd subdit. Defecit gaudiū cordis nri r. r p s lra.
a **C**ecidit. **D**ic pnter explicat miseriam ex destructōne re-
gni: cū dī. Cecidit corona. r subdit cā. b **C**e no. quia
pec. quasi diceret. hoc malū et alia ppter peccata nostra
incurimus. c **I**deo conte. sūt oculi no. ex ptinuo fle-
tu. Consequēter explicat miseriam ex destructōne tem-
pli cum dī. d **P**ropter mō. syon. i. pte tēplū in monte
syon edificatū. e **C**ulpes am. i. co. i. i ruinis templi qz
solēt bitare in loc desertū. f **T**u aut ro. pma. ineter. rē
q. d. licet templū sit destructū qd dicebat sedes tua: eo q
ibi erat. ppiatōzū: tñ remāet firmū solū tuū in celo vbi
principalr relucet tuū dominū: r iō quertit se hieremias
ad implorandū dei misericordiā dicens. g **Q**uare im-
perpe. obli. vo. rē. q. d. nō decet tuā demētia: iō subdit.
h **C**ouer. nos ro. ad te r puer. qz debita quertio liberi
arbitri ad deū: p supposit instinctū dñi: q dīgrā pueniēs:
i **I**n noua dies no. sic a principio. qz in mirabilib tuis in-
roduxisti nos in ēraz pmissiōis. k **S**ed pñci. repu-
nos i captiuitatē eūcedo. l **T**ra. es co. no. vt. puniēdo

Liber

Ultra id quod possumus sustinere: licet hec pena non excedat ordinem iusticie. q. d. respice nos oculo pietatis et misericordie: quia tibi propitius est misereri et parcere: quam viuere et regnare deus in secula seculorum Amen.

Incipiunt additiones pauli burgi. sup. librum Terentii Hieremie. In ca. i. ubi dicit in postil. Quod sedet.

Additio.

Licet liber iste competenter exponatur ad planum littere sensum a postillatore: tamen magister petrus aureoli notabiliter videtur illum exponere in quodam appendicio sacre scripture: et quia illud appendicium non habet communiter: ideo de hoc non me expedio remittendo ad ipsum. sed sua expositione interposui inter additiones: licet non eam ponendo omnino sub propriis verbis: sed quicquid aliquod modicum mutando addendo seu diminuendo. prout visus fuerit. Et notandum quod in hac expositione non proceditur ad singula verba littere exponenda: sed solum ad principale intentum cuiuslibet versus: relictis alijs industrie studentis: tunc quia liber iste metrico procedit ut postillator dicit. et communiter tenet in processu aut metrico non singula verba sunt ponderanda. sepe enim eadem replicat auctor vel alia introducit prout metrico modo congruit. et illa tamen sunt exponenda que principaliter intendunt: tunc quia illa que in hac expositione relinquuntur prout haberi ex postilla suo modo prout ad positum pertinent exponenda. Primum ergo in predicto doctorum liber iste in quatuor partes diuiditur. In quarum prima propheta principaliter lamentatur destructionem ciuitatis iherusalem: que quidem per continetur in primo capitulo alphabetico. Quod incipit. Quod sedet etc. In secunda lamentatur principaliter destructionem totius populi israel et totius regni. que incipit in secundo capitulo. Quod obtulerit. In tercio vero more prophetico auertit se ad christum et lamentatur de seipso quasi induens personam christi: qua ratione autem hoc sic hic introductum dicitur in principio tercię partis que incipit tercio capitulo: ibi. Ego vir videns. In quarta autem parte lamentatur principaliter de destructione sanctuarium et templi: que incipit in quarto capitulo: ibi. Quo modo obscuratum est aurum. In quinta autem parte fundit orationem imploreatiuam ad diuinam misericordiam prouocandam que incipit in quinto capitulo: ibi. Recordare domine. Primum ergo capitulum quod principaliter refert ad ciuitatem iherusalem: que erat caput regni: diuiditur in duas partes principales. Primum namque propheta admirando lamentatur destructionem iherusalem: quasi loquens ad seipsum. Secundo vero ipsamet ciuitas lamentatur seipsam quasi prouocando alios ad opatiendum sibi. Secunda incipit in xij. versu ubi dicit. O vos omnes qui transitis per viam etc. Prima pars continet xij. versus secundum xij. excellentias ciuitatis iherusalem super quam amissione desolabiliter hiere. eaz lamentatur. Excessit namque ciuitas iherusalem alias ciuitates in auctoritate. quia multis ciuitatibus et terris dominabatur salte tempore dauid et salomonis quod deplorat in primo versiculo dicens. Quod sedet sola etc. et sequitur. Princeps puinciarum facta est sub tributo. Excessit etiam in leticia et iocunditate maxime tempore predictorum regum: quod deplorat in secundo versiculo dicens. Plorans plorauit: et sequitur. Non est qui consoletur eam. Tercio excessit in securitate: ita ut de alijs terris ad eam veniret propter securitatem: que excellentia videtur sequi ad predictas duas: que quidem excellentia deploratur in tercio versiculo ubi dicit. Migravit iudas propter afflictionem: et sequitur. Omnes persecutores eius apprehenderunt eam. Excessit quarto in solennitatibus et celebratibus diuinis: quia ter in anno debebat populus venire in iherusalem ad celebranda diuina festa: quod deplorat in quarto versiculo dicens. Tunc syon lugent: eo quod non sint qui veniant ad solennitatem. Excessit quinto in pace et tranquillitate: quia licet tantus populus ibi concurreret presertim in predictis festis: tamen erat inter eos tranquillitas pacifica: ut patet tempore salomonis: quod deplorat in quinto versiculo dicens. Facti sunt hostes eius in capite. Excessit sexto in fortitudine militum et prepotestate ut patet presertim tempore dauid. quod ad

magnam decorem policie pertinet: dicitur. In fine legistis imperatoriam maiestatem armis decoratam: quod deplorat in vi. versiculo. d. Egressus est a filia syon ois decorem eius: facti sunt principes eius velut arietes etc. et sequitur. Et abiit absque fortitudine. Excessit septimo in multiplici prosperitate et diuitiarum copiositate: erat enim tempore salomonis copia auri et argenti quasi ferri: ut in. iij. Reg. quod deplorat in septimo versiculo. d. Et recordata est iherusalem dierum afflictionis sue. In hebreo habet. Dierum paupertatis sue. et sequitur. Et omni desiderabilium suorum etc. Excessit octavo in laudis preconio et famositate: noiebat enim in cunctis regnis: ita ut regina saba veniret de finibus terre audire sapiam salomonis: quod deplorat in octavo versiculo. d. Peccatum peccauit iherusalem. et sequitur. Omnes qui glificabant eam spreuerunt eam. Excessit nono in pulchritudine et formositate: erat enim pulcherrime edificata: quod deplorat in nono versiculo dicens. Sordes eius in pedibus eius. et sequitur. Deposita est uehementer. i. deformata. Excessit decimo in ceremoniarum scititate: ita ut non permitteret aliquis gentilis ingredi infra templum: quod deplorat in decimo versiculo. d. Num suam misit hostis. et sequitur. Audivit gentes ingressas sanctuarium suum de quibus precepas ne intraret in ecclesiam tuam. Excessit undecimo in copia panis et saturitate. prout in multis locis sacre scripture illa terra commendatur. quod deplorat in undecimo versiculo. d. Ois pars eius generis et querens panem. Deinde incipit secunda pars principalis lamentationis huiusmodi capituli. in qua postquam propheta lamentatur est ciuitate destructa: introducit ciuitatem lamentantem seipsam. et incipit. xij. versu. s. ibi. O vos omnes etc. ibi enim loquitur ciuitas innocens alios ad sibi opatiendum. que per diuiditur in quatuor partes principales. Primum namque lamentatur immensitatem sue miserie: quod hoc in quatuor primis versiculis sub similitudine quatuor modorum hominum qui consueverunt spoliare. Dicit enim in primo versiculo dominum se habuisse ad ipsam instar vindemiatoris qui nihil in vinea relinquit: de quo dicit. O vos omnes qui transitis per viam. et sequitur. Quonia vindemianit me et locutus est dominus. In secundo dicit deum se habuisse ad ipsam ad instar incendiarii et venatoris. incendiarius enim consuevit totum comburere: et venator quicquid capit in rebetum actare seu occidere: et de hoc dicit in sequenti versu. De excelso misit ignem in ossibus meis et sic incendiarius. Expandit rebetum pedibus meis. et sic venator. In tercio dicit deum se habuisse ad ipsam ad instar ligantis captum per manum et collum: sic quod nullo modo possit euadere de quo dicit in sequenti versiculo. Vigilauit iugum iniquitatum mearum in manu eius: quod uoluit sunt et impositae collo meo. et sequitur. Dedit me dominus in manu de qua non potero surgere. In quarto dicit deum se habuisse ad ipsam ad modum calcantis in torculari qui nullum dumorem relinquit in uua. de quo dicit in sequenti versiculo. Abstulit omnis magnificos meos dominus etc. Torcular calcavit dominus etc. et sic sub quatuor metaphoris predictis: lamentata est sue miserie magnitudine. In secunda vero parte lamentatur super implacabilitate diuine iracundie: et hoc in duobus versiculis. In primo namque ostendit quod ipsa non potest deum placare lacrymis oculorum dicens. Idcirco ego plorans et oculus meus deducens aquas etc. In secundo vero ostendit quod non potest deum placare gestibus manuum aut signis deuotionis quorumcumque dicens. Expandit manus suas syon et non est qui consoletur eam. et sic lamentatur super implacabilitate diuine iracundie: cum tamen consueuit scire alii sibi deum placabilem inuenire: prout patet in multis sacre scripture locis. In tercia vero parte lamentando proficitur istud prouenire ex rectitudine diuine iusticie: de quo dicit iustus est dominus: quia os eius ad iracundiam prouocauit. et durat pars ista per tres versiculos. In primo enim proficitur deum non fuisse iniustum in captiuitate quam infligit iudeis a iherusalem exuentibus: de quo dicit. Iuuenes mei et uirgines mee abierunt in captiuitatem. In secundo proficitur quod deus non fuit iniustus in

Trenor

fame quā infirmitatē remanentibus: de q̄ dicit. **Voca uiamicos meos &c.** Sacerdotes mei & senes mei in urbe consumpti sunt &c. In tercio p̄phet̄ q̄ nec fuit iniustus in morte et gladio. q̄ infirmitatē oibus taz istis q̄ illis: d̄ quo dicit. **Vide dñe qm̄ tribulor.** & sequit̄. **Foris interficit gladi⁹** et domi mors. In quarta v̄o pte & vltima lamētādo p̄solat̄ dulcorē diuine clemētie et remediū p̄solatōnis future: et cōtinetur ps̄ illa in duobus versiculis vltimis. In primo namq̄ aperit inimicor̄ incōpassionez respectu sui: & p̄nūciat sibi diuinā p̄solatōez ex aduersarior̄ afflictōne futura: de q̄ dicit. **Audierūt q̄ ingemisco &c.** et sequit̄. **Adduisti. i. adduces.** Diem p̄solatōnis & fiet similes mihi. In sc̄do v̄o petit futurā punitiōez super inimicos ex demeritis eor̄ ad suam futuram p̄solationem de quo dicit. **Ingredataz omne malum eor̄ coraz te & deuindemia eos sicut vindemiafi me.**

In capitulo. ij. Quomodo obtexit me.

Additio.

In hoc capitulo p̄p̄ha lamentat̄ destructōez totius terre israel & toti regni: et diuidit̄ in quatuor ptes: primo namq̄ lamētādo loquit̄ ad seipm̄: sc̄do v̄o lamentando dirigit sermonē suū ad terrā israel et ad ipm̄ regnū: ubi. **Cui p̄p̄bo te:** tercio dat sup hoc salubre p̄siliū: ubi. **Clamauit cor eius ad dñm:** quarto terit deuotū oraculum ad deū: ubi. **Vide dñe.** Prima pars in qua lamentat̄ loquendo ad se diuidit̄ in duodecim ptes fm̄ duodecim infelicitates que uenerūt sup regnū illud oppositas duodecim excellentijs quas prius habuerat. **Excessit namq̄ illud regnū alia regna** primo in solemnitate bonoz. vnde **Deu. xxvii. Faciet te dñs de⁹ tuus excellentiorem cunctis gentibus terre.** et ibidē. **Eris semp supra et nō subter sup hoc ergo in primo versiculo lamentatur dicens. Quō obtexit caligine. s. tribulatiōis. Filiā syon. i. totam terram et regnū: et sequit̄. Proiecit de celo in terrā indytaz israel.** Sc̄do v̄o excesserat regna alia q̄tum ad nobilitatē et dignitatē principuz: quia stirps dauid que regnabat in israel fuit sanctissima. sup quo i sc̄do versu lamentat̄ p̄p̄beta dicens. **Præcipitauit dñs nec peperit: sequit̄. Polluit regnū et principes ei⁹.** Tercio v̄o excesserat q̄tum ad robur militum et robur pugnatōrū: vnde fuerat regnū fortissimū sicut cornu sup quo lamentat̄ p̄p̄beta in versu tercio dicens. **Confregit in ira furoris sui omne cornu israel.** Quarto v̄o excesserat q̄tum ad uenustatem arbor̄ & pulcritudinē terrenā: vnde erat terra nemorosa: ad videndū pulcherrima: sup quo lamentat̄ p̄p̄beta in quarto versu dicens. **Et tendit arcū suū q̄ si inimic⁹ occidit omne qd̄ pulcherrimuz erat visu.** Quinto excesserat q̄tum ad vrbes munitas & multiplex fortaliciū quod erat in toto regno isrl̄ et in multis locis terre p̄missionis: vtz ex libris paralip. & Regū. sup quo in versu quinto lamentat̄ dicens. **Factus est dñs velut inimic⁹ p̄cipitauit israel.** Præcipitauit oia menia eius: dissipauit munitōnes eius. **Sexto excesserat q̄tum ad locū sacroz et dei: tabernaculū quod fuerat in ip̄o regno: aliquando in sylo: aliquando in masphat: & demū in iherl̄: sup quo in sexto versu lamentat̄ dicens. Et dissipauit quasi hortū tentorium suum: demolitus est tabernaculū suū.** Septimo v̄o excesserat q̄tum ad dei altare et multiplex sacrificiuz: quod filij israel ex precepto diuino p̄p̄ba uerant sacrificare: sup quo lamentat̄ in versu septimo dicens. **Repultit dominus altare suum: maledixit sanctificatiōni sue.** Octauo excesserat q̄tum ad urbem principalem que erat metropolis & regni solium: que quidē ciuitas erat valde notabilis in muris & munitōibus: super quo lamentatur in octauo versu dicens. **Cogitauit dñs dissipare mur̄ filie syon.** sequit̄. **Luxitq̄ antemurale: & mur⁹ ei⁹ p̄ter dissipatus est.** Nono excesserat q̄tum ad cetum boim sapientia diuina et p̄p̄beta p̄ditiū nullū em̄ aliud regnū receperat legem dei. aut habuerat p̄p̄betas dei uisiones vidētes sup quo lamentat̄ in nono versu dicens. **Defire sunt in terra porte eius. q̄ in portis sedebant iudices & legis doctores** **Deu. xvii. ca. & sequit̄. Reges ei⁹ et principes eius inter gentes.** Non est lex nec p̄p̄beta. **Decimo excesserat**

q̄tum ad ipm̄ honore & reuerentiā dignū. q̄ in nullo regno erat tales senes aut tales uirgines in vtroq̄ sexu: & q̄ ad sanctitatē et oēm virtutē: & quo ad alias cōditōnes reuerentiā dignas: sup quo lamentat̄ in decimo versu dicens. **Sederunt in terra conticuerunt senes: abiecerūt in terra capita sua uirgines iuda.** Unde cimo v̄o excesserat q̄tum ad numerū paruulor̄ & multitudinē infantū: quia deus multiplicabat semē filiorum israel p̄ q̄ aliar̄ nationū: vñ in egypto fuerunt satis in breui tpe multiplicati: sup **h̄ uero p̄p̄ba i versu vndecimo lamentat̄ plorans defectiōez paruulor̄ & lactentiū dicens. Defecerūt p̄ lachrymis oculi mei. sequit̄. Cum deficeret puulus & lactens in plateis oppidi.** Duodecimo v̄o excesserat cetera regna in abundantia victualū: & hoc q̄tum ad vitaz diuturnā: vñ nō abbreviabant boies passim in pueritia aut adoleſcētia: s̄ puciebāt ad p̄fectā etatē: & erat vna b̄ndictō in filios isrl̄ q̄ videbāt filios filior̄ suor̄ sup quo lamentatur p̄p̄beta in versu. xii. dicens. **Matribus suis dixerūt ubi ē vinū & triticū.** sequit̄. **Cū exalarēt aias i sinu matris suaz.** Deinde sequit̄ ps̄ sc̄da p̄ncipalis in q̄ p̄p̄ba lamentū suū dirigit ad terrā israel: & ad regnū: ad alloquendū ipm̄: ac ponēdo p̄ oculis q̄nq̄: & fm̄ h̄ ps̄ ista p̄tinet q̄nq̄ versus. **Primo namq̄ p̄ oculis ponit ipm̄ regno vt p̄sideret magnitudinē sue pene & sue miserie et h̄ in versu. xii. dicens. Cui p̄p̄bo te: vel cui affimilabo te filia b̄rlin: magna est velut mare contritio tua: quis medebit̄ tui.** Sc̄do ponit p̄ oculis & sibi ingerit originē sue culpe & sue malicie: que origo fuerat ex hoc q̄ p̄p̄beta nō aperuerūt filijs israel suam iniquitatem vt eos ad penitentiā puocarēt: & hoc facit in versiculo xiiij. dicens. **Prophete tui viderunt tibi falsa.** Terco v̄o ponit p̄ oculis incōpassionez toti viciniez gentiū & p̄p̄beta: bec est em̄ vna magna causa doloris ex̄nti in miseria dum nō inuenit aliquē qui sibi p̄p̄bet et hoc facit in versu. xv. dicens. **Plauerūt sup te manibus suis omnes transcentes p̄ viam: sibilauerūt & mouerūt capita sua.** Quarto v̄o ponit p̄ oculis & sibi ingerit exultatōez & gaudiū genē aduerserie & natōis sibi uicē: q̄ ē magna cā doloris. dñ. s. aliq̄s inimicuz viderit gaudiū: & h̄ facit in versu. xvj. dicens. **Aperuerūt sup te os suū oēs inimici tui dixerūt. Deuorabim⁹. En: iste ē dies quē expectabam⁹.** Quinto ponit p̄ oculis & ingerit hoc nō ē factū a casu: imo fm̄ p̄sinitōnem iuste dei snie & h̄ in versu. xvj. dicens. **Fecit dñs q̄ cogitauit p̄pleuit sermonē suū quē p̄ceperat a diebus antiquis** Deinde sequit̄ tercia ps̄ in q̄ p̄p̄ba p̄ lamentū dat salutare remediū: et salubre p̄siliū: donec ei recurrere ad deū p̄ se. **Docet em̄ prioz orare et clamare: sc̄do plorare: tercio plorando p̄seuerare. q̄to in orōne etiā in nocte vigilare: q̄nto cor suū humiliare: & sicut aquā effundere: sexto eleuatōez manūz et alijs gestib⁹ ipm̄ placare: et hoc facit in duob⁹ versibus. s. xviiij. & xix. p̄ primo namq̄ dicit. **Clamauit cor eor̄ ad dñm.** p̄ sc̄do dicit. **De dñe quasi torrētē. lachrymas. p̄ tercio dicit. Non des requiem. pro quarto. Consurge & lauda in nocte. pro quinto. Effunde sicut aquā cor tuū. pro sexto. Leua ad eū manus tuas.** Deinde sequitur pars quarta in qua p̄p̄beta ponit oratōnis textum: & terit oraculum deuotū ad deū. monuit em̄ filios israel sicut desolatos ad deum orandum: et ibi ponit oratōnem quam facere debent dicendo. **Vide domine et considera. est autē ista oratio summe prouocatiua diuine misericordie et tres cōtinet versus. s. xx. et. xxj. &. xxij. Hitur em̄ prouocare dei misericordiam allegando suam magnificentiam: et uilitates proprias: et hoc in principio versus xx. dicens. **Vide domine et considera quez vindemia ueris ita. quasi diceret non decet tuam magnificentiam et excellentiam p̄sequi me sic uilem et impotentē.** Secundo v̄o allegando infelicitatē multam iam p̄p̄beta qd̄ p̄ in hoc q̄ m̄fiaz comedit filios: & q̄ p̄p̄beta & sacerdos occisi sunt in sanctuario: & q̄ nulli etati peperit gladi⁹ & h̄ facit ab ip̄o loco. **Ergo ne comedēt milites******

fructū suū. vsq; in fines totius versus. **xx.** et deinceps in versu. **xxj.** Tercio vero allegando hostiū aduersarioꝝ immunitatē et maliciā vt magis deus spatiatur. et hoc facit in. **xxij.** versiculo: ibi. Vocasti quasi ad dies solent nē qui tercerēt me de circuitu. et sic finitur lamentatō scda. Circa quā cōsiderandū sūm predictū mōm. q; lz hic fiat mentio de ciuitate irīm: tñ omnia q; in hoc capitulo p̄tinent referenda sunt ad deploratōez totius regni israel cōi ita q; omnia q; dicunt de irīm dicunt de ea. in q̄tum erat ps principalis vel metropolis regni. Et ideo in ista lamentatione fit mentio de terra israel et de speciosis iacob: et de filiabus irīm. s. de ciuitatibus regni: que erant sicut filie. et irīm sicut mater.

In capitulo. iij. Ego vir videns.

Additio.

In hoc capitulo est tertia lamentatō: vbi p̄beta postq; deplorauit destructōez irīm q; erat solium regni in primo ca. et deinde destructōem totius regni israel in scdo capitulo: nunc in tercio incipit lamentari afflictionē suū in carcere positi et in lacu p̄stituti: sicut habet **Diere. xx. et. xxviij.** Vel potius et magis p̄prie ad istam deploratōem passionē xpi. cuius memoria hic introducit: eo q; sicut inter omnia meritoria q; in irīm fuerūt acta: fuit summū passio xpi. sic inter omnia p̄ctā que fuerūt in irīm materiali p̄missa. p̄pter que irrepabiliter fuit destructa: occisio xpi summū tenet locū. Unde in fine huius tertię lamentatōis p̄cludit: punitōem iudeoz finalem: que etiam hodie durat dicens in fine. Persequeris in furore. et. quaz quidē passionē in p̄sona xpi deplorat in multis versiculis. In primo em lamentat de sua expoliatōe qua eruerūt eū vestimenta sua et nudauerūt sicut paupes vnde incipit. **Ego vir videns paupertatem meā.** Scdo vero lamentat de sua captione et allegatōe que fuit facta nocte eborze et tribunis: vnde subdit. **De minauit et adduxit in tenebris et non in lucem.** Tercio vero lamentat de sua veratōe: qua p̄ totam noctem in domo caypbe et anne fuit a iudeis verat: vñ subdit. **Am in me vertit et p̄uertit manū suā.** subdit etiā. **Ut suffa fecit pellem meā edificauit in gyro meo: in tenebrosis collocauit me.** Quarto lamentat de sua acclauatione qua fuit conclauiatus in cruce: vnde subdit. **Circūedificauit aduersum me. vt non egrediar. aggrauauit cōpedē meū.** Quinto vero lamentat de sua acclamatione qua clamauit in cruce. et absq; exauditione vt videbat cū subdit. **Sz et cū clamauero et rogauero excludz orationē meā: p̄dusit vias meas lapidib; quadris.** Sexto lamentat de sua illusionē et blasphemationē de qua scriptum est. **P̄tereuntes blasphemabāt eū mouentes capita sua: et hoc facit cū subdit. Arsus insidians factus est mihi: posuit me quasi signū ad sagittam factus sum in derisum omni p̄plo: canticus eoz tota die.** Septimo lamentat de sua cibatione et potatione ex viuo mirrato et mirto cū felle: vas em fuit ei impositū pleni aceto: et hoc facit cū ait. **Repleuit me amaritudinibus: inebriauit me absinthio. recordare absinthij mei et fellis.** Octauo lamentat de sua solitudine in cruce et oim desertōe excepto latrone: de cuius cōuersione agit cum dicit. **Memoria memor ero: et tabescet i me anima mea. et sequit verbū christi ad latronem. Noui diluculo: multa est fides tua. et subdit verbum latronis. Dars mea dñs p̄pterea expectabo eum.** Nono lamentat de multiplici collapsatōe cū ait. **Habit p̄cutienti se maxillam: saturabit obprobrijs.** Decimo lamentat de lachrymarū effusione in cruce de qua dicit apostolus ad hebreos. **v. q; cuz lachrymis et clamore valido p̄ces obtulit deo: et hoc facit cuz subdit. Oculi mei afflict; est. et sequitur. Diuisiones aquaz deduxerunt oculi mei.** Undecimo lamentat de morte et sepultura et lapidis obuolutōe ad ostium monumenti cū ait. **Genatōne ceperunt me quasi auem: lapsa est in lacum vita mea: et posuerūt lapidē sup me.** Duodecimo lamentat de mulierum fletu et plulatione: vñ ait.

Inundauerūt aque sup caput meuz. Tercio decimo vero agit de sua descensione ad lymbū cū dicit. **Inuocauit nomen tuū de lacu nouissimo: vocem meam audisti.** Quarto decimo agit de sua resurrectōe: ibi. **Appropinquasti in die qñ inuocauit te. iudicasti dñe cām aie mee.** Quinto decimo agit de iudeoz maliciosa machinatōe: qua p̄ resurrectiōez dederūt pecuniam militibus. vt diceret q; discipulē ei: ipsi tormentib; fuerūt ei corpus furati: et id subdit. **Vidisti dñe iniquitatē illoz labia insurgentiū et meditationes aduersum me.** Decimo sexto vero et vltimo agit de p̄grua iudeoz punitōe. p̄pter illud p̄ctm: et eoz destructione et p̄secutōe quā hodie patiunt: vnde subdit in fine lamentatōis. **Persequeris in furore et p̄teres eos sc̄ celis dñe.** In hoc lamentatio tertia finitur.

In quarto capitulo. Quomodo obscuratum.

Additio.

Sequit quarta lamentatio que incipit. **Quomodo obscuratū ē aur. vbi postq; p̄beta deplorauit destructōez irīm q; caput erat regni: nunc deplorat destructōez templi et cultus diuini et sanctuarū.** Est tñ notandū q; lz in qualibet lamentatōe tangat aliqd de destructione istoz quatuor: tñ principaliter intendit p̄ia lamentatio de primo. et scdo de scdo: et sic de alijs. Diuidit ergo hęc lamentatio in tres p̄tes principales. Primo namq; p̄beta deplorat tēplū et cultū diuini desolatōez. scdo vero infert desolatōis cām: et inquit et inuestigat rōnem i versu **xxj.** q; incipit. **Nō crediderūt reges terre.** Tercio vero cū gaudio predicti et aspiciat futurā desolatōez: in versu. **xxij.** q; incipit. **Gaude et letare.** Quia aut ps in q; deplorat p̄beta destructōez tēplū diuidit in quatuor p̄tes sūm quatuor q; p̄sideranda sūt circa templū. P̄ter eniz p̄io p̄siderari et apparatū q; vestiebat. **Nam. iij. Regū. viij. vñ q; nihil erat in tēplo qd nō tegeret auro: vbi etiā lapides saltē in rōnali et vestib; sacerdotū.** Hūc apparatū deplorat p̄beta in p̄io versu dicens. **Quō obscuratū est aurū et mutatus est color optimitus. scdo vero p̄t p̄siderari circa templū comitatus et cetus qui ingrediebant ipm: et p̄ quos frequitabaf. Nā ingrediebant ipm in dlyti boies. q̄s deplorat in scdo versu p̄beta dicens. **Fili; syon in dlyti et amicti auro puro als p̄mo. Ingridiebant ipm pie ac deuote mulieres: sup quibus deplorat i tercio versu. p̄beta: qz verse sūt a similitudine lamiaz que filios lactant in similitudine crudelium strutionum: qz mulieres de irīm legunt comedisse filios suos tempore obsidionis: vnde subdit. Sed et lamie nudauerūt mamas suas. Ingridiebant etiā pueri et infantes quos deplorat in quarto versu dicens. **Adhesit lingua lactentis ad palatum eius in siti.** Ingridiebant etiā delicio si iuuenes et adolecetes q̄s deplorat in quinto versu dicens. **Qui vescebant voluptuose interieci i vijs.** Ingridiebant qñq; diuersi status boies et p̄ditōnis: quos omnes sub vna clausula generali p̄p̄atōez ad destructōez soto moꝝ p̄beta deplorat in sexto versu dicens. **Et maiore effecta est iniquitas ppli mei peccato sodomoz.** Tercio p̄t p̄siderari circa templū nazareoz ritus et ceibar q; oblectabaf: qui quidē nazarei describunt in p̄stina dignitate in versu septimo qui incipit. **Candidiores nazarei ei niue. quos deplorat in versu octauo qui incipit. Denigrata est sup carbones.** Deinde vero p̄cludit ex predicta calamitate quedam generalis snia in nono versu. **Vel; fuit occisus gladio q; interfectis fame.** Deinde vero illa sententia approbat ex facti euidencia et p̄ locum a minori in decimo versu. **Dan; mulierū misericordiū coxerunt filios suos.** Ex quo intēdit p̄beta p̄bare q; melius fuit occis gladio q; interfectis fame. Quarto vero p̄t p̄siderari circa templū p̄structura et totius fabricę status: q; in sublimē erigebat: cuius p̄bustionē et destructionem vsq; ad fundamenta deplorat in vñ decimo versu dicens. **Copleuit dñs furore suoz succēdit ignē in syon et deuorauit fundamenta eius: et sic finit p̄ia ps principalis quarte lamentatōis. Est aut sciendū q; lz aliquāter possit exponi q; in ista lamentatione p̄dictū est de p̄bustione templi que facta ē p̄ chaldeos et p̄ nabuzardā p̄ncipē militie nabuchodonosor: impante: magis tñ clare et lraliter exponi bz d̄ destru******

Trenoz

ctiohe facta p romanos sub tyto et vespasiano: qz in
 obsidione romanor legunt mileres misericordes co-
 rrisse filios suos z hoies extabuiffe p famez cetera qz
 dicunt: qz tñ nō legunt facta in obsidione iherlm p chal-
 deos. Deinde sequit ps scda principalis in qz ppheta
 inuestigat z narzat desolatōis templi cām z rōnem: qz
 incipit versu. xij. Nō crediderūt reges terre. vbi ppha
 oñdit hāc desolatōez anteqz fieret fuisse vniuersis gen-
 tibus incredibilē. et hoc versu. xij. ait. Nō crediderūt
 vniuersi habitatores orbis: qm ingredere hostis per-
 portas iherlm. scdo nō ostendit eandē desolatōnez post-
 modū vifaz eidem gētibz iustā z rōnabilem ppter tres
 causas. Prima effusio sanguinis innocētis: iusti: qz
 sacerdotes z falsi pphete interfecerūt zachariā esaiāz
 z multos alios. pphetas isrl: z hāc cām hieremias de-
 scribit in versu. xij. qz incipit. Propter peccata ppheta-
 raz z iniquitates sacerdotū. z in versu. xij. qz incipit.
 Errauerūt ceci polluti sunt sanguie. p quā cām intro-
 ducit clamorē oim gētū z nationū ptra habitatoēs
 iherlm in versu. xv. Recedite polluti. clamauerūt eis re-
 cedite zc. Et in versu. xvj. Facies dñi diuisit eos. Se-
 cunda vō cā qre rōnabilis fuit templi desolatio fuit p
 stolatio alteri auxiliū qz dei: cū. n. nabucho. obsideret
 ciuitatē sedechias z ppls ad auxiliū dñi debuissent re-
 currisse z potē recurrisse ad auxiliū regis pharaois
 ppter qd dñs tradidit eos in manū nabuch. qz templūz
 destruxit z bndi cā tangit in versu. xvij. qz incipit. Cū
 adhuc subsisterem? defecerūt oculi nrī ad auxiliū no-
 struz yanuz: cū respicerem? attenti ad gentē q saluare
 nos non poterat. In versu. xvij. describit qliter ipsis
 sic pfolantibz: egyptijs nō venientibz? finis venit iob-
 sidionis eoz et capti sunt. vñ incipit vsus ille. Lubri-
 cauerūt vestigia nrā. In versu. xv. oñdit q nec po-
 tuerūt fugientes de ciuitate puenire vsqz in egyptum
 vñ subdit. Velociores fuerunt psecutores nrī aquilis
 celi. Tercia vō cā desolatōis templi fuit mors z in-
 fectio ihu xpī q tangit in versu. xx. qz incipit. Spūs or-
 nrī xpc dñs capte ē in peccatis nrīs. qz vñ ali q iu-
 deoz intelligit hūc versiculus de iohā qz interfecit ē a
 pharaone necho. alij vō de sedechia q egressus de ci-
 uitate voluit fugere in egyptū: quē psecutus est chal-
 deoz exercitus et pprehendit in deserto hiericho: tñ
 nō pōt intelligi ad isrlam de illis: cum quilibet istoz ca-
 ptus fuit in pctis suis. Josias quidē: qz non obediuit
 vero pphete ex ore dñi. vt dicit in libro esdre. Sede-
 chias autem: qz nō obediuit verbis hieremie: nec ser-
 uauit iuramentū q se astrinxerat cū rege chaldeozum
 Et idcirco dī isrlaliter non posse ista intelligi nisi d dño
 biesu xpc: vnde que dicunt a. xij. versu: z teinceps ha-
 bent referri ad mortem eius in quam pspirauerūt. scz
 sacerdotes z pphete: hoc ē legis doctores z scribe: vñ
 de etiam de iudeis verificatur post mortem christi p-
 fatus versus qui dicit. Facies domini diuisit eos: non
 addet vt respiciat eos. Post captiuitatē em chaldeo-
 rū de? resperit eos z in terrā suā reduxit: s post mortē
 christi desperit eos: sicut ē hodie. Item si bñ attendā-
 tur pdicta verba. s. Spūs oris nostri xpc: proprie in-
 telliguntur de christo: qui fm diuinaz naturā inspira-
 uit in faciē primi hominis spiraculū vite: Gen. cap. ij.
 qd ptinet ad esse nature hois. De ipso etiā legit Jo.
 capi. x. Insufflauit in eos dicens. Accipite spiritum
 sanctus. quod ptinet ad esse gratie: z sic fm predictas
 considerationes proprie dicit de christo deo z homie
 Spiritus oris nostri. nō autē de aliquo alio puro hoie
 Item qd sequit. Gaude et letare filia edom. ppe vi-
 det intelligendū de illa idumea que est synagoga iude-
 ozum pcurantiū mortem christi. put fuit declaratum
 in additōne supra esaiā. xxxij. de illa em potest intel-
 li qd in litera dicit. Que habitas in terra bus zc. bus
 enim interpretatur psilium. vnde de ista idumea dicit
 tur s. Esaiē. xxxij. ca. q consilium inuuit contra chris-
 tum. Si em in hoc loco idumea intelligere de illa q
 descendit ab esau fm carnē: z bus de illa natōne q de-

scendit a nachor: sic falsum esset dicere q idumea habita-
 bat in terra bus: nam idumea z bus sunt diuerse natōes
 in diuersis regionibz habitates. Deinde sequitur tercia
 pars et vltima istius lamentatōis in qua ppheta aspi-
 cit z predicat futuram desolatōez de puerfione iudeozum
 postqz introibit plenitudo: vel de reditu eozum de capti-
 uitate babylonica. Et primo ironice loquitur ptra natō.
 nes vicinas z idumeos dicens: versu. xij. Gaude z leta-
 re filia edom que habitas in terra bus. quod intelligitur
 p antiphrasim z quandā ironiam. Secundo vō consola-
 tur iudeos: vel de regressione de captiuitate babylonis:
 vel potius z literaliter de puerfione eozum ad fidem hie-
 su christi: que erit in fine seculi: z hoc in versu. xij. z vlt.
 Completa est iniquitas tua filia syon: non addet vltra vt
 transmigret te. Constat em q ad literā hoc intelligi non
 pōt de captiuitate babylonica. Iudei enī de hac reuersi
 captiuati sunt p romanos z transmigraui z dispersi: z p-
 pter hoc referenda sunt hec ad finē seculi sicut dictus est.
 Et in hoc lamentatio quarta finitur.

In ca. v. Recordare.

Additio.

Ultimo sequitur oratio hieremie pphete p popu-
 lo transmigrato: z diuidit in octo partes pncipa-
 les. In prima namqz ad modū benedictantis z de-
 uote: inuocat ad se z excitat diuinā misericordē z pietatē
 dicens. Recordare dñe qd acciderit nobis. Scdo vō nar-
 rat z referat suam vilitatē z infelicitatem z afflictōez: et
 qm ad amissionē possessionū dicens. Hereditas nrā
 versa est ad extraneos: z quo ad amissionē amicor sub-
 dens. Pupilli facti sumus absqz patre. z quo ad amissio-
 nem cibariorū addens. Aquam nrām pecunia bibim⁹
 et quo ad amissionem libertatē subdens. Crucibus no-
 stris minabimur. z quo ad parentes subdens. Patres no-
 stri peccauerūt et nō sunt. et quo ad amissionē potestatis
 et auctoritatis subdens. Serui dñati sunt nostri. et q ad
 amissionem pacis z securitatis addens. In manibus no-
 stris. z quo ad amissionē pulcritudinis et sanitatis oclu-
 dens. Pellis nostra qsi diban? erusta est. Tercio vō recit-
 at aduersariorū multiplicē iniquitatē z abusionē: qua ab-
 usi sunt in captiuitate: vt ex hoc deus magis ad misericor-
 diam puocaret. z hoc facit ibi. Mulieres in syon hūilia-
 uerunt: z virgines in ciuitatibus iuda. deinde vō malici-
 am et crudelitatem subdens. Principes manu suspensū
 sunt facies senū nō erubuerūt. deinde vō ipsoz nequitia
 et feditatē subdens. Adolēcentibz? impudice abusi sunt
 Quarto vō ppheta deplorat pristinam dignitatem z p-
 stinam desolatōez. qz et defecit sapientia et scientia: leticia
 et excellentia que pfluuerant esse in hierusalē. qm ad
 sapientiam dicit. Senes defecerūt de portis. qm ad le-
 ticiam subdit. Iuuenes de choro psallentiū. qm ad ex-
 cellentiā ocludit. Cecidit corona capitis nostri. Quinto
 vō ppheta explicat suam iniquitatem et pfitet iustā pu-
 nitionem: ibi. Venobis qz peccauimus: ppterea mestus
 factum est cor nostrum. Sexto vō laudat z pdicat diuinā
 duratōnem: ibi. Tu autē dñe in eternū pmanebis. Septi-
 mo vō implorat dei benignitatem z petit sui redit⁹ et sue
 puerfionis acceleratōnem: reditus quidem vel de baby-
 lonica captiuitate in hierusalem: vel poti⁹ z melius de in-
 credulitate ad biesu xpi fidem z hoc facit ibi. Quare im-
 perpetuū obliuisceris nostri. Sequit. Conuertere nos dñe
 ad te et puerteremur. Octauo et vltimo intuet et cernit di-
 uinam seueritatem: et p psequens aliqualem dilatōnem
 erauditōis de hoc q petit ita celeriter impleri ocludēs.
 Sed piciens repulsi nos: iratus es ptra nos vebemē-
 ter. et in hoc trenū hieremie finiunt.

Explicūt additiones pauli episcopi burgen. sup libruz Trenozum hieremie.

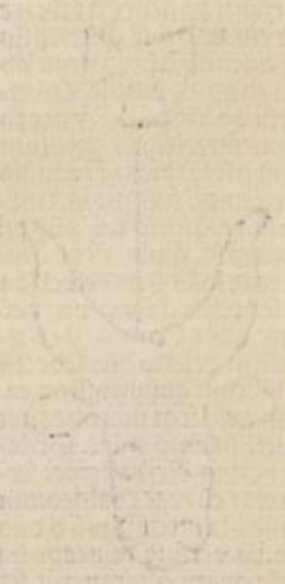
Faint, illegible text in the upper left section of the page.

Main body of faint, illegible text in the left column.

Faint text at the bottom of the left column.

Faint, illegible text in the upper right section of the page.

Main body of faint, illegible text in the right column.

Fragment of text from the adjacent page on the right edge, including a red initial 'E'.